

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy hétre ..... 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre ..... 26 korona.
Egy hétre ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

Császáros postai sor egyszerű 30 ft.
minden következőnél 16 fillér.
Bélyegdíj külön 60 fillér.
Nyilatár sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában
TELEFON-SZÁM: 257.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény
Társaság.
József tőherczeg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szombat, április 7.

Mai számunk több közleményel:

- Vezéreljük: A moloch.
- Makó — marad a régi.
- Roberts lord nehéz helyzete.
- Kaas Ivor a bakon.
- Merénylet — fogadásból.
- Bérczy és Tauszky.
- Hemokszátonyok.
- Contra ultimo.
- Országos körzés egy milliomos ellen.
- Tárcza: A szerelem alkonya. Irta: Kosztká M.
- Regény-Csarnok: Egy titkos rendőr kalandjai. Irta: Conan Doyle.

A moloch.

Arad, április 6.

A milyen áldásos az emberi szellem találékonyasága a tudomány terén és a vállalkozások mindazon ágazataiban, melyek az emberi kulturát előbbre viszik és a földön való megélhetés föltételeit könnyítik, ép oly végzetes tehernek bizonyul a népekre azon eszközök tökéletesítésében excelláló találékonyaság, mely a gyűlöletnek, a háborúnak áll szolgálatában s arra törekszik, hogy egyik ember, egyik megsemmisítse, legyőzze.

A hadseregnek folytatólagos fejlesztése és felszerelésében alig van már több megállapodás, még be sem fejeződött valamely új fegyvernem beszerzésének óriási áldozatokot követelő akciója s ime egy újabb, tökéletesebb találmány már ócska vassá devalválja az előbb még megcsodált

emberirtó pokolgépet és az egészet lomtárba dobva az újabbal kell ismét ugyancsak szörnyű pénzállozatok mellett a hadsereget felszerelni.

Igy váltotta föl a Wentzel-puskát a Werndl, ezt pedig a Mannlicher s már is kisebb kaliberű tökéletesebb puskáról beszélnek. Az Uchaczius bronz ágyuit, melyekkel annak idején oly nagyra voltunk, s melyeknek beszerzése súlyos milliókba került, még ki sem próbálták s már is újabb ágyúkról van szó, melyek a bur háboruban épen most teszik le rendkívüli sikerrel beválóságuk próbáját s melyek nélkül általános meggyőződés szerint egy hadsereg sem tartható többé harczképesnek.

Ez a meggyőződés dominálja az osztrák-magyar hadsereg intéző köreinek is a felfogását, ez az oka a Bécsben fölmerült legújabb komplikációnak, melyről lapunknak már tegnapi számában hírt adtunk.

A magyar miniszterek ugyanis azért tartozkodnak ez idő szerint Bécsben, hogy a közös hadügyminiszterekkel megbeszélésben a delegáció elé terjesztendő költségvetés azon összege iránt, melynek erejéig a hadsereg és haditengerészet újabb beszerzések és felszerelésekkel legyen ellátható.

Ezen költségvetés összeállítására a jelen pillanatban adott viszonyok közt ugy a magyar, mint az osztrák kormányra nézve különösen fontos és nehéz dolog, mint-

hogy a hadügyi tárczának oly óriási többletköveteléséről van szó, melylyel ugy Ausztria, mint Magyarország pénzügyi helyzetének bizonyos fokig elutasítólag kell szemben állania. Széll és Lukács feladata ép oly nehéz és felelősségteljes, mint osztrák kollégáiké s a magyar miniszterek dolgát még oly tekintetek is nehezítik, melyekre az osztrákoknak e pillanatban nem kell figyelemmel lenniök: tekintetek a *parlamentre*.

Ugyanis nemcsak arról van szó, hogy a hadsereg gyorstüzelő ágyúkkal láttassék el és a létszám is emeltessék — ami már magában elviselhetetlen költségekkel járna, hanem a haditengerészet is a maga fejlesztéséhez exorbitans összegeket követel. Sajátkép ezen utóbbi követelés okozza a legtöbb nehézséget, mert világos hogy a jövő évi költségvetésbe e címen beállított összeg csak *egy részlet*, mely mögött folytatólagos részletekben rejlik a teljes nagy igazság.

Föltehető volt, hogy a szabadelvű párt e követelésekkel szemben nem foglalt el esetleg nagyon is rideg álláspontot, ha ellenértékül a hadügyi kormány a közös hadseregben és haditengerészetben *bizonyos reformok életbevételest helyezné kilátásba*.

Már most vagy a hadügyi kormány támasztott ezen ellenérték megadása körül nehézségeket, vagy a magyar kormány rendelkezésére álló fedezet előteremtése okoz nehézséget, elég az hozzá, hogy

TÁRCSA.

A szerelem alkonya.

Irta: Kosztká Mihály.

(A véletlenség, avagy valamelyes csodálatos telepathia, de rendszeren ugy történt, hogy mikor valami különös öröm ért, avagy nagy csapás sújtott le, az én erdőlyországi barátom mindig felkeresett. Ilyenkor hol fékezett az öröm kitöréseiben, hol csilapította szenvedéseim. Most csapas sújtott. Es az én barátom eljött, hogy az ő különös módszerével valahogyan megvigasztaljon. Leírom a mi beszélgetésünket, ugy, a hogy történt, a miképen ő törekedett az én kisémmizett szívembe bátorságot önteni.)

Én: Szinte alig tudom rendbeszedni a gondolataim. Sehogysem bírom megérteni az állapotot. Vedd ezt az esetet, hogy évek és évek óta küzködöl, hogy feljuss a hegy csucására, hol elnyered összes fáradaimaid jutalmát: a boldogságot. Nem segít senki e küzdelemben, sőt ellenkezőleg mindig akad, ki egyet rántson rajtad, mely vissza-visszavet egy-két lépéssel. De te mitsem törődöl ezzel, küzdesz tovább titáni erővel. S mig jobb kezdeddel magad előtt az utat egyengeted, csapást, irtást vágsz magad előtt, a bal karoddal: vágyaid és eszményed nő alakját öleled magadhoz és így törtetsz a vég felé. Es már csak egy lépés, egy utolsó erőfeszítés hiányzik, mely után tied az élet boldogsága. Midőn előugrik egy szikla mögül valami fekete ember és oly erővel vág

mellbe, hogy leszédülsz, le a feneketlen mélységbe, oda, hol a küzdést kezdted . . .

Es érezve a hatalmas csapást melleden és tudva ugyanabban a pillanatban, hogy buknod kell, akkor is első sorban nem magadra, hanem arra az istenáldotta nőre gondolsz, kit balkarod vaspántként átölelve tart és nem rántod le magaddal a mélybe, hanem elbocsátod őt, kit az utolsó lépés kivételével magaddal a hegyre felvívél, ott hagyod őt egy lépés távolságnyra a boldogságtól, s csak magad zuhansz le a mélybe . . .

Ilyenféléképen történt velem, barátom. Es most a rázkódítás fájdalmait még ki nem heverve, még meg nem érve a bukás szörnyű hatását, rombolását lelkemben: ilyen az én lelki világom.

A barátom: Elhiszem, nagy a te lelked fájdalma, hiszen értem utolsó betűig a hasonlatot, melyet a hegy csucására mászó férfi küzdeleméről mondottál, tudom, erőt a te nagy szerelmi tragédiádat, de azért kár elüggedni annyira. Magam is szerettem, s magam is csalódtam, talán még szörnyüesebb volt az én csalódásom a tiednél, mert az a csalódás egy egész világot döntött össze a lelkemben: az idealizmus aranyfelhős, tiszta világát.

Én: A te csalódásod sose lehetett olyan nagy és olyan fájdalmas, mint az enyém. A te szerelmed mindig csak egyoldalú volt, mindig csak te szerettél, de téged nem szerettek soha. De engem szerettek, a szerelem vak fanatizmusával, a szenvedély lobogó lángjával, az örü-

let egy foka volt már a közöttünk levő szerelem és mégis csalódnom kellett.

A barátom: Es ki biztosít téged arról, hogy az a szerelem, melyet irántad mutattak, nem volt csak pusztá tettetés, hogy skártban tartsanak téged mindaddig, mig más, nálad különb nem jön . . .

Én: Ne mondd tovább. A lelkemben titkon élő sejtelennek adsz kifejezést. Es mégis, ha százezer érvel támogathatnád e rut gyanusitást, akkor se tudnék hinni benne. Hogyan, hát annyira tudna sülyedni a nő, hogy érzelmeit így tudná piacra vinni? Lakozhatik a női kebelben ennyi rafinéria, hogy évek során tudja áltatni a férfit, aki a saját lelkéből kiszakított részeket viszi a közös oltárra áldozatul? Feltételezhatsz-e annyi hálátlanságot egy szívben, mely képes megtagadni önönmagát nyomorult anyagi érdekekért?

A barátom: Es mégis ugy van: megtagadott.

Én: Olyan könnyű a te álláspontod. Azt mondod: megtagadott és én le vagyok győzve. Igaz: megtagadott, nem is nagy küzdelem után, csak egyszerűen kimondta a halálos ítéletet reám. Es én ki voltam kizetve. Még nem is pörölhetek vele, hiszen ugy egyeztünk meg, ha valamikor be fog következni az idő, hogy valamelyikünk kiabrándul a másiktól (én különben mindig kivettem magam ez alól), ugy egyszerűen szétválunk: jobbra ő, balra én. De rég volt már nagyon, hogy ezt az egyezséget kötöttük. Azóta sokkalta jobban összeforrottunk,

távirati értesülésünk szerint az alkudozások körül nehézségek merültek föl és a közös hadügyminiszter a visszalépésével fenyegetődött. Valósággal a pénzügyi helyzet éppen nem kedvező a hadügyi kormány követelődéseinek kielégítésére, mert ott vagyunk, hogy a pénzügyminiszternek már-már a pénztári készlethez kell nyulnia és a nagyobb rendkívüli kiadásokra kölcsönt kellene lansziroznia pedig efféle beruházási kölcsönről a pénzpiac destruktív irányzata folytán ez idő szerint szó sem lehet.

Igy hát oda jutottunk most, hogy a hadsereg molochja újabb áldozatot követel, vagy a pénzünket nyeli el, vagy a saját — miniszterét.

Makó — marad a régi.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 6.

Ismeretes, hogy a makói városi közigazgatásban fejtelenség és rendszertelenség uralkodik, mely igen sok anyagi kárt okozott s mely már a belügyminiszter figyelmét is magára hívta. Nemrég a miniszter meghagyásából lent járt Makón Kaffka László osztálytanácsos, a ki tüzetes vizsgálat után a város egész ügykezelését, főleg pedig a vagyon kezelését kritikán alul állónak találta és sürgősen elrendelte, hogy a város új szervezeti szabályrendeletet dolgozzon ki.

Meg volna már a szabályrendelet, elkészítette Návay Lajos dr. megyei főjegyző. Azt javasolja benne, hogy az egyes tiszti állások ügyköre és felelőssége pontosan megállapíttassék, nehogy a közelmúltban előfordult anomáliák ismétlődjenek. A rendszertelenség, a fejtelenség, — ugymond a főjegyző — sokkalta nagyobb kárt okoz Makó város közönségének, mint az a csekély áldozat, mely néhány tisztviselő illetésének felemelése által reájuk hárul. Szabályozva van végül a javaslatban a nyugdíj kérdése is.

A nagy a szabályrendeleti javaslat elkészült, összehívták a város közgyűlését, hogy

annak szankciójával életbe léptessék az új rendet, mely hivatva van Makó város romlott közigazgatási életében gyökeres átalakításokat hajtani végre s az ott uralgó fejtelenséget megszüntetve, egészséges állapotot teremteni.

A közgyűlés pedig — ott már ismeretes ez a tempó — megcselekedte újból azt a tréfát, hogy a szabályrendeleti javaslatot egyszerűen lezavazta s kimondotta nagy többséggel, hogy neki bizony semmi ujtásra szüksége nincs.

A nevezetes közgyűlés tegnap folyt le s azt Cseresnyés János helyettes polgármester vezette. A kitűzött tárgy feletti határozat hozatal sürgősségét adta indokál annak, hogy rendkívüli közgyűlésen vétette elő a szervezési szabályrendelet módosítására kiküldött bizottság munkáját.

A belügyminiszter urnak a Kaffka László által teljesített vizsgálatból kifolyólag leküldött rendelete — ugymond — a városi ügykezelés majdnem minden részét, különösen pedig a városi vagyonkezelést olyannak találta, a mely tovább fenn nem állhat, a melyen azonnal segíteni kell. A bizottság eme hiányokat a mostani szervezetben teljesen felismerve, minden mellék tekintetek figyelmen kívül hagyásával, egyedül a város érdekét szolgálva, iparkodott az orvosolható bajokon segíteni.

Ezen eszmétől vezéreltetve, kéri a képviselőt s annak minden egyes tagját, tegyen e tárgy megítélésénél mind n mellék tekintetet félre, vezérelje őt is hasonló tiszta érdek s határozatát komoly megfontolás után hozza meg.

Ezután Bakos Ferenc városi főjegyzőnek kellett volna a belügyminiszter leiratát felolvasnia. Hanem a közgyűlés hiába leste Bakos megszólalását, az akta nem volt sehol. Miután hosszadalmas kapkodás után sem tudta Bakos főjegyző előkerülni, ami egyébiránt hébe-hóba már megesezt a városi közgyűléseken — Cseresnyés polgármester 10 perczre kénytelen volt az ülést felfüggeszteni, időt adván arra, hogy a fontos okmány valami rejtett zugból előkerüljön.

Szünet után Bakos főjegyző nagy diadallal

legalább én úgy képzeltem, hogy sem a lehetősége is fenmaradt volna a szétválás eszméjének. E pillanatban is a fülemben cseng egyik legutolsó beszélgetésünk. Atölelve tartotta két karjával a nyakam és úgy kérdezte:

— És sose vállalhatunk mi széjjel?

Én feleltem:

— Maga elválhat tőlem, én magától soha.

A becsületos meggyőződés és az erős szerelem hangján mondtam ezeket. Láttad volna arczán az öröm kifejezését, érezted volna karjainak lázas szorítását és azt a boldog remegést, mely egész lényén átfutott: akkor nem kételkednél az ő szívében.

A barátom: És mégis megtagadott.

Én: Rettenetesen kinzasz e szavakkal s nem tudlak meggyőzni. Hol vegyem az érveket, hogy megváltoztassam véleményedet. Láttad te a mi szerelmünk fejlődését? Nem. Elmondom. Társtalanul bolyongtam a világban. Nem volt, ki szeretett, nem volt, kit szerethettem volna. Huszonkét éves szívem lázas vére pedig minden izével kívánta a szerelmet. Ekkor találtam reá. Talán nem is jól mondtam, nem „találtam“, hanem ekkor fedeztem fel. A vastag kavicsréteg alól is megláttam a kivillanó gyémántot. Boldog szeretettel vittem műhelyembe és lázas sietséggel kezdtem a csiszoláshoz. Minden nap új siker koronázta fáradságom, minden nap új szint vetett egy-egy kifényesített lapocska és én mohó vágygyal szittam magamba lelkének összes színjátékait, de a bensőmben már ott égett a feltékenység, az aggodalom, hogy jó idő, mikor egy nálamnál hatalmasabb kiragadja a talált kincset. Féltő sejtelmem nem csalt, az én gyémántom egy nap hamis fényt vetett. Tudásom minden erejével láttam a munkához, hogy kiigazítsam a meg-

bicsaklott színletrát és sikerült is nekem. Többé nem volt okom az aggodalomra. A színek vakon engedelmeskedtek nekem. Olykor — próbakép — merész játékot űztem vele: akarata és természete ellenére más szint játszottam vele, mint ő akart vetni. És ő engedelmeskedett nekem. Az egyénisége úgy beleolvadt már az én lelkembe, hogy gondolkozni se tudott már nélkülem. Az én második énem volt ő. Csak a belső láz emésztette, a folyton utánam való vágy. Sose felejttem el egyik mondását: „engem napról-napra sorvaszt a vágy s mire majd itt lesz a boldog idő: elfogytam, nem lesz belőlem semmi, csak egy halvány emlék lelkemben“. Lásd, így forrottunk mi össze, így fonódott össze a lelkünk, ilyen a mi szerelmünk.

A barátom: Ilyen volt csak. Hisz a gyémánt többé nem a tied. Másnak ragyog. Vedd fel vésődet, melylyel olyan ragyogóvá faragtak őt és szurd át vele szívedet; bocsáss ki belőle minden szenvedélyes, szerelmes vért, beteg, rossz, nem oda való dolog az. Ne szeress a szíveddel, csak az eszeddel. A szerelem kihalt, talán te leszel az utolsó trubadur, ki még megénekelted kedvesed bájos szépségét, isteni ajkait, forró csókjait. Lehet, hogy a szíved mélyéből jöttek azok a csengő rimek, mit értél el vele. Azt mondták reád minden bizonytalansággal, fantázia, nem reális gondolkodású; keresünk mást. Piszkos érdek a világ minden mozzanata.

Hadd, barátom, kísértsd meg feledni. Nem érdemelte meg azt az önzetlet szívet, melyet neki adtál s melyet most könnyelműen visszadobott. Azt a vörös fonalat, mely eddig az ő utját jelezte melletted, egyetlen vastag tollvonással húzd át és azon túl haladj emelt fővel tovább, biztos léptekkel célod felé.

emelte ki a felfedezett leiratot s a képviselőt kivánságára felolvasta. Az állandó választmány arra kéri a képviselőt, hogy a szervezési szabályzat módosítására vonatkozó részt vegye tárgyalás alá, a nyugdíj szabályzat tárgyalására pedig 30 nap múlva tartandó újabb közgyűlés megtartását javasolja.

Börsök Gergely vehemensen megtámadta ezután Návay elaborátumát. Neki az egész szervezési munka felesleges, mert bár háromszor átolvasta, de nem talált benne semmi elfogadható indokot. Hét pontban foglalta össze a szervezési szabályrendelet ellen támasztott kifogásait.

A főindok, a mi mind a hét pontban ismétlődött, az, hogy elég sok az adó, meg a közöltség, hát ne csináljunk újabb kiadásokat. Maradjon minden úgy, amint volt. Indítványozza, hogy a szervezési szabályrendelet egyszer s mindenkorra vétessék le a napirendről.

Návay Lajos, Gróff Gyula, Mágori Sámuel és Báló Benedek jelentkeztek ezután szólásra, de a türelmetlen képviselőt már szavazni óhajtott, úgy, hogy midőn Bakos Ferencz jelentkezett szólásra, a nagy zajban alig lehetett szavát meghallani.

Ezután Cseresnyés polgármester szavazás alá bocsátotta az indítványt. 50 bizottsági tag igenel, 92 pedig nemmel szavazott s így a városi szervezési szabályrendelet lekerült a napirendről.

TÁVIRATOK.

A közös miniszteri tanácskozás.

Bécs, április 6. (Saj. tud. távirata.) A bécsi közös miniszteri tanácskozások délután 2 és fél órától este 6 óráig tartottak. Holnap délelőtt folytatják.

Wlassics Budapestén.

Wlassics Gyula kultuszminiszter most vasárnap utazik el Meránból és husvét utáni kedden biztosan átveszi tárczáját.

Az olasz király elleni merénylet.

Róma, április 6. (Saj. tud. táv.) A teramói esküdtszék Accaritót az olasz király elleni merényletben való bűnrészeség vádjára alól fölmentette, mit a jelenlevő közönség élénk tetszéssel fogadott.

Roberts lord nehéz helyzete.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 6.

A londoni katonai körök ismét gondolkodóba esnek. Ismét félni kezdenek. Komolyan beszélnek és mérlegelik Roberts lord helyzetét és azt nehéznek találják, sőt azt mondják, hogy Bloemfontein feladása már csak órák kérdése lehet. Roberts lord helyzetét nagyon nehezíti a lóhiány, a nagy vízszükséglet és a legénység ruházatkérdési mizériái. Nincsenek cipői az angoloknak. Ez pedig öreg hiba.

Mig az egyik sürgöny azt jelenti, hogy Bloemfontein körül 20,000 bur gyűlt össze; addig más táviratok a bur fegyverek dicőségét és az angolok vereségét hirdetik. Ha ezek az ütközetek nem is döntők, de mindenesetre hivatottak arra, hogy derekasan megjavítsák a burok különben sem rossz helyzetét.

Legközelebbre igen fontos hírek várhatók a bur háboru szinteréről. A legelső híradás talán Bloemfontein kapitulációját fogja bejelenteni.

Ma érkezett távirataink a következők:

London, április 6.

A Daily News-nak jelentik Mafekingből 30-iki kelettel: A várost ostromló burok számát itt még 2000-re becsülik. Ma a burok erősen ágyuzták a várost. A városban azt hiszik, hogy egy fölmentő sereg közel van.

A Times-nak jelentik Bloemfonteinből 4-iki kelettel: Tegnap meglehetősen erős ellenséges csapat bukkant fel három ágyúval a Bushmanskop irányában, a melyet még egy század lovasított queenslandi gyalogságból álló figyelő őrség tartott megszállva. Kiseb bur csapatok csetepatéba keveredtek az angol előőrsekkel, ma reggel azonban kiderült, hogy a burok nagyobb ivben meg akarják kerülni a jobboldalról Bloemfonteint. Ma reggel a Bushmanskopon délről ágyuzást hallottak.

London, április 6.

A Daily News-nak jelentik Pretóriából 2-iki kelettel: Plumer ezredes Mafekingtől hat mértföldnyire előrenyomul. A burok visszaválásra kényszerítették az angolokat, a kiknek ezuttal 20 halottjuk és 19 sebesültjük volt. A burok veszése egy halott és két sebesült volt. Baden-Powell ezredes ugyanakkor kirohantást intézett a városból, de a burok visszaverték az angolokat.

A Daily Mail jelenti Bloemfonteinből 4-iki kelettel: Clement tábornak 6000 főnyi hadosztálya ma reggel 15 napi menetelés után Bloemfonteinbe érkezett és ideiglenesen a várostól északra öt mértföldnyire ütött tábor.

A Daily News-nak jelentik Lourenco-Maquezból 4-iki kelettel, hogy Steyn elnököt Oranje szabadállam főparancsnokává nevezték ki.

London, április 6.

Londonban nagyon aggódnak Bloemfontein sorsa miatt és a város elestét órák kérdésének tartják. Katonai körökben úgy vélekednek, hogy Roberts lord kénytelen lesz kiüríteni a várost.

A Fokvárosból két nap előtt elindult „Union Castle” gőzös a nyílt tengeren összeütközött egy szállító hajóval és elmerült.

Bérczy és Tauszky.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, április 6.

A budapesti büntető törvényszék ma tárgyalta Haupt bíró elnöklété alatt Bérczy Béla rendőrkapitány rágalmazási pörét Tauszky Miksa szállító ellen. Az eset előzményei visszanyulnak arra az időre midőn Kovács F. Sándor 1898. február 1-én egy röpiratot bocsátott ki Rudnay Béla és Bérczy Béla czimen. Ebben a röpiratban Kovács F. Sándor azt írta, hogy 1889. év folyamán Bérczy Béla kihivatta éjnek idején Tauszky Miksát, a ki akkor az államrendőrség fa- és szénszállítója volt a Bathory-féle kávéházból s tőle 300 frtot követelt, mert ellenesetben a Tauszky ellen ugyanezen időben a rendőrség részére történt fa- és szénszállítás körül felmerült állítólagos visszaélések tekintetében folytatott rendőri nyomozat körében kellemetlenségeket helyezett kilátásba. Ezeket az adatokat Tauszky szolgáltatta Kovács F. Sándornak, aki ellen sajtópört is indított, de ezt utólag visszavonta.

Miután Tauszky a fenti esetet a „Millennium” kávéházban egész sereg tanu füle halatára mondta el Kovács F. Sándornak, Bérczy nyilvános rágalmazás vétsége miatt tett feljelentést Tauszky ellen, akit e feljelentés következtében a törvényszék hivatalból üldözendő rágalmazás vétsége miatt helyezett vád alá. A mai tárgyaláson a vádat dr. Keserü Lajos al-

ügyész képviselte, vádlott Tauszky Miksát dr. Keszits Antal ügyvéd védte.

Elnök megnyitva a tárgyalást, konstatálja, hogy néhány beidézt tanu, köztük Eötvös Károly képviselő, Sélley Sándor dr. miniszteri tanácsos nem jelent meg. Keszits Antal dr. védő, az ügy megszüntetését kérte, mert a kávéházban, tehát nyilvános helyen elkövetett rágalmazás megtorlása iránt folyamatba tett eljárás megindítására az ügyésznek nem volt és nincs is felhatalmazása. Keserü dr. ügyész ellenzése után a tanács határozathozatalra vonult vissza. A törvényszék a védő kérelmét elutasítja s a felhatalmazás tekintetében személyesen meg fogja hallgatni Rudnay főkapitányt, a kit telefon utján be is idéztek.

Tauszky általános kérdésekre történt kihallgatása után vádlott, miután elnök a tárgyalás megkezdését rendelte el, azon kérelmet terjesztette a törvényszék elé, hogy a rágalmazási pörének tárgyalása előtt, egy sikkasztási, szintén a mai napra kitűzött bünpörét tárgyalják le.

Elnök a vádlott kérelméhez képest el is kezdte nyomban a Fuchswald és Bernfeld bécsi cégnek Tauszky elleni sikkasztási panaszának tárgyalását.

A vád az volt, hogy 1896. év folyamán a nevezett bécsi cégtől Tauszky 2 drb. szőnyeget vett bizományba 486 frt értékben. E szőnyegeket 2 drb. váltóval egyenlítette ki Marich György ügyvédnél. Az egyikét a váltóknak be is váltotta, a másikat azonban perelnie kellett Marich ügyvédnek ellenében. Mikor aztán hire futott, hogy Tauszky időközben insolvens lett, a cég feljelentette őt sikkasztás miatt.

A rágalmazási pörre térve át, a vád ismeretése után megjegyzi elnök, hogy a vádlott állításai némi tekintetben igazoltak, amennyiben az eset történetkor Tauszky meg is jelent Balog Albin rendőrfogalmazó előtt, hogy panaszt tegyen Bérczy ellen. Balog utasította is akkor Tauszkyt, hogy hova menjen, de hogy meglelte volna, annak nyoma nincsen.

Tauszky tagadja, hogy a 11 év előtti esetet Kovács Sándornak a röpirat megjelenése előtt mondotta volna el.

Ő csak a röpirat megjelenése után tett szemrehányást Kovácsnak, mert ez az ő előtte történt eseményekkel kapcsolatban emlegette a nevét. Elnök kérdésére aztán részletesen elmondja Bérczy zsarolási kísérletét. A Báthory kávéházból hivatta egy éjjel magához Bérczy, aki akkor még csak fogalmazó volt s a Múzeum utcában lakott. Bérczy ekkor utalva arra, hogy ellene vizsgálatot folytat, 300 frtot kért tőle.

— Lássá nézzen körül — szölt hozzá Bérczy — itt nincsen senki sem. Nekem holnap délelőtti 10 óráig kell a pénz. Ő akkor ezt az esetet másnap elmondta Tauber Leonak, majd Eötvös Károlynak, aki fel is ment Török József főkapitányhoz, ahová később őt is felhívták. Ott dr. Magyary főkapitánysági titkár jegyzőkönyvet vett fel az esetről. Hogy a vizsgálat eredménye mi lett, nem tudja, de azt hallotta, hogy az aktáknak nyoma veszett.

Bérczy Béla tagadja Tauszky előadását. Helyreigazításként előadja, hogy nem igaz, hogy ő jelentett volna fel Tauszkyt. — Ellenkezőleg Tauszky járt fenn Tauber Leonnal ő nála egy éjjel s ott megfenyegették őt. Ő másnap jelentést is tett főnökének, Farkas Lajos jelenlegi rendőrtanácsosnak. A szembesítés meglehetősen érdekes volt. — Ugy Tauszky, mint Bérczy fenntartották vallomásaikat. Utánuk a tanuk kihallgatására került a sor.

A törvényszék a késő délutáni órákban

hirdette ki ítéletét, mely 100 korona fő és 50 korona mellékbüntetés erejéig marasztalta el Tauszkyt.

Bérczy kapitány sulyosbitásért felebbezett.

Homokzátonyok.

— Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Molnár Gy. Gyula. Először adták a Nemzeti színházban április 6-án. —

Molnár Gyula hosszú ideig egy vidéki lap szerkesztője volt és ügyvédi praxisa és politikai működése és szereplése mellett a szépirodalommal is foglalkozott. Még pedig sokkal nagyobb tehetséggel, semmint azt a kritika méltányolta. Már hiába, be kell ismernünk, hogy a főváros nem sokat törődik a vidéki íróval s ha ez az író csak némiképen is érvényesülni akar, a fővárosba kell jönnie. Így tett Molnár is, a ki néhány év előtt a fővárosba költözött s miután a vidéken csak a maga gyönyörűségére írhatta drámáit és vigjátékait, itt rövid idő alatt sikerült „Homokzátonyok” című vigjátékát a Nemzeti színházzal elfogadtatnia.

Hogy ez az állapot, a mi a vidék mellőzését tünteti fel rikitóan, — korántsem egészséges, az kétségtelen. Mert hasztalan hivatkozik bárki is arra, hogy az írónak meg kell ismernie közvetlen közelből a főváros légkörét, irodalmi és művészi levegőjét, — mi abban a véleményben vagyunk, hogy csak a természet ölében buznak fel az igazi tehetségek s a fővárosi írónak legalább is époly szüksége van a vidékre, mert csak ott szivhat magába magyar, tehát nemzeti impressziókat, mint a hogy a vidéki írónak is javára válik, ha a fővárosi viszonyokkal megismerkedik.

Ez alkalomszerű kitérés után rátérhetünk magára a darabra, amely a Nemzeti színháznak ez idén első eredeti vigjátéka. Az élet kisebb bajait, könnyebben leküzdhető akadályait jelzi s azzal a társadalmi kinövésével foglalkozik, a mely már-már epidemiává fajult, — t. i. a spiritizmussal s az ezzel folytatott üzelmekkel. Tréfás, szatirikus alakban tárgyalja ezt a modern babonát s a baj gyógyítása közben megneveteti a közönséget.

A mese Liány főispán és neje Matild (Cs. Alszegei) közötti viszonyt tárgyalja. A főispánnak egy primadonnával folytatott viszonya miatt neje elhidegül és el akar válni tőle. Kapóra jön régi udvarlója Fejér Ákos (Dezsői), a ki Matildot két millióért szívesen elvonná. A férj azonban igazán csak a feleségét, ezt a büszke asszonyt szereti, a kit újból minden áron meg akar nyerni. Sikerül is ez neki, miután Ákos ravaszágáról és hozományvadászatáról az asszony meggyőződik.

E mesét két mulatságos alak sajátos szerelmi viszonya egészíti ki.

Melinda (Csillag Teréz) egy zárdában nevelkedett grófnő erősen hisz a spiritizmusban mindig csak a szellemekkel foglalkozik és lassankint férfigyűlővé lesz. Ebben a nőben vél felismerni Torday Achilles a női ideált, mert ő viszont nőgyűlölő és legkedvencebb foglalkozása a medvevadászat. Házasságra is lépnek azzal a feltétellel, hogy mindenki külön magának él. A házasság ideje alatt Achilles meg tudja, hogy neje Litkovszky zongoraművészé spiritiszta seauce-okon mulat s ez már pletykára is okot ad. Megembereli magát és párbajra hívja ki Litkovszkyt (Náday) a ki gyáván viselkedik. A két excentrikus alak aztán egymás szívére talál.

Ezt a mesét élénk, vidám és érdekes párbeszédek és ötletek tarkítják.

A darab a zsufolásig megtelt színház közönségének tetszett s a szerzőt sokszor a lámpák elé szólította.

A szereplők kitétek magukért és minden

elkövetek, hogy a magyar szerző darabját diadalra vigyék.

Alszei, Csillag és Náday valóságban exceláltak és pompás alakításukkal szaporították régi sikereiket.

A nagyfejű kritikuskok gunyolódtak, mint rendesen, a mikor magyar író darabját adják elő.

A közönség között ott volt gróf Apponyi Albert is, Molnár Gyula régi barátja, a ki sokat tapsolt az előadókknak s a szerzőnek is.

SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Szombat: Bőregér, operette. (Páratlan bérlet.)
Vasárnap: Délután: Stern Izsák, életkép. Este: A piros bugyelláris, népszimű. (Páros bérlet.)

Márta.

— Müller Ottó karmester jubileuma. —

Harminszöt éves karmesteri működés után Müller Ottó a mai előadás alatt azt a jóleső meggyőződést szerezte, hogy az aradi közönség derék működését mindenkor megbecsülni és méltányolni tudta, továbbá azt, hogy a színtársulat minden egyes tagja őszinte szeretettel viseltetett irányában. Ez az elismerés külsőleg is megnyilvánult abban a szép ezüst koszoruban, melyet a társulat tagjai nyújtottak át és abban a babéroszöruban, melylyel tisztelői meglepték. A zenekar is kivette az ünnepélyből a maga részét. Az előadás kezdete előtt, midőn az orchestrumba érkezett az ünnepelt, a zenekarban a körtük megszólaltak, a dob pergett és az ünnepelt meghatva fogadta az ovációit.

Az opera személyzet, mely egyszersmind elbucszott színpadunktól, az ünnepély méltóságához mérten a legjobbat nyújtották és régen hangzott fel annyiszor és oly lelkesen taps, mint ma este.

Ruzsinszky Ilona, Székely Anna, Odry és Déri utoljára is azok voltak, mint az évad derekán. Minden felvonás után kihívták őket és a karmestert a lámpák elé és bizony fájó érzést támasztott az a tudat, hogy ők mindannyian a mai fellépésükkel elbucsztak tőlünk. (r.)

* A bőregér előadása szombaton este több tekintetben érdekes lesz. Déri Jenő eltávozása előtt ebben az operettben énekel utoljára. Operettben Ruzsinszky Ilona és Pintér Imre is utoljára lépnek fel szombaton. Vasárnapon mind a kettő *A piros bugyellárisban* játszik még. Rosalinda Ruzsinszkyknak igen fényes énekszerepe. A megmaradók közül Rédei Szidi éneklé Adélt, míg Orlovskynak kis, de igen mutatós és kedves szerepét Harmath Józsa kapta. A Baba noviciusa után ezt a szerepét is érdeklődéssel várhatja a közönség. Frankot Andorfy Péter, Falket Gáthy Kálmán, a börtönört Hegyesi Gyula játsszák. Az operett második felvonásában mozgalmas csoportulások lesznek, melyek az eddigi próbákön ép oly hatásosak voltak, mint a baba csoportos jelenetei.

* A vasárnapi előadások. Vasárnap délután Stern Izsák bohózat kerül színre, este *A piros bugyelláris* népszimű, melyben a bírónét Ruzsinszky Ilona, Csillag őrmestert Pintér Imre játssza.

* Elhalasztott hangverseny. Mütter Müller József április 8-ára hirdetett gordonkahangverseny *elmarad*. A hangverseny a jövő szezon elején fog megtartatni. A már előrevett jegyeket a jegyelárusító váltja vissza.

* A Bar Kochba premiérje. A Csillag fia, vagy mint ismertebb, a Bar Kochba című zsidó daljátéknak ma volt a bemutató előadása a Népszínházban. Fényes kiállításban került elő a darab, de nem aratott akkora sikert, mint a milyen nagy volt a híre. Hogy olyan sokat beszéltek róla, különben a Goldfadennek tulajdonított, de különben szerzőjére nézve vitás

zenéje okozta. A főbb szerepeket Hegyi Aranka, Raskó és Tollagi vitték. Több szép énekszámot megismételtetett a közönség.

* Vidéki művészek a Népszínházban. Porzolt Kálmán, a Népszínház igazgatója dicsérendő tervvel foglalkozik. Minden szerződési szándék nélkül bár, most és a jövő színi évadban egymásután szándékozik felleptetni a vidék jelesebb művészeit és művésznőit. Ezzel a tervvel kettős szolgálatot teljesít a Népszínház. Első sorban alkalmat ad a fővárosi közönségnek, hogy a magyar színművészet használhatóbb, számot tevőbb erőt a Népszínház ensemblejében megismerje; másodsorban pedig alkalmat nyújt a vidék törekvő művészeinek és művésznőinek, hogy a magyar irodalom és színművészet központjában tanúságot tegyenek hivatottságuk mellett. Szentgyörgyi István fölleptetése ennek a programnak a keretében történt és így nem volt igaz az a hír, mintha a kolozsvári színház érdemes művésze szerződést keresett volna a Népszínháznál. Az évad hátralevő részében még lesznek ilyen érdekes vendégszereplések, a melyeknek sorában Székely Irén, Serényi Margit, Fedák Sári és Bilkey Irén neveit emlegetik.

* A Schreyer-konzervatoriumban ma este szépen sikerült háziestélyt tartottak, melyen Kovaly Ilus, Fried Tibor, Bauer Ödön, Papp Veturia, Glück Jenő, Goldzieher Márton, Pollák Terka, Verzár Margit, Kell József és Farkas Vilma működtek közre. Az előadókknak bőven kijutott a tapsból. Az estélyt szép számú közönség élvezte végig.

* Hock János és a szegediek. A szegedi műpártoló egyesületben Hock János lemondott a minap a disztagságról, mivel a tagok között olyan torzalkodás ütött ki, hogy az egyesület majd a bukás szélére jutott. Most a művészek és a szegedi műpártolók között aláírási ívet közönek avégből, hogy Hock Jánost tiszteletbeli állására visszahívják. Legközelebb az egyesület rendkívüli közgyűlést tart ebből a czélból s a közgyűlés fogja Hock Jánost fölkérni, hogy a disztagságról történt lemondását vonja vissza.

* Duse a Burgszínházban. A bécsi Burgtheater érdekes művészi esemény előtt áll. Most szerdán olasz nyelvű előadás lesz Duse Eleonorával. Előadásra kerül pedig Gabriele d'Annunzio színműve a „La giocanda”. Az előadás jövedelmét Duse a Burgszínház nyugdíjgyűlésének szánta. A Burgtheaterben már emberemlékezet óta nem volt idegen nyelvű színelőadás. Tegnap Plappart báró főintendáns meglátogatta Duset és megköszönte neki, hogy művészetét a jótékony szolgálatába állította.

Merénylet — fogadásból.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 6.

A walesi herceg elleni merénylet egy megrendítő családi jelenetet idézett elő ma a brüsszeli vizsgálóbíró szobájában. A jelenet nem lenne méltatlan valamelyik sötét vonásokkal dolgozó drámaíró tollára.

A vizsgálóbíró ugyanis látván, hogy a nyakas merénylet töredelmes vallomásra bírni nem tudja, elhívatta Sipidó édesapját, egy becsületben megöregedett tisztos iparost. Apa és fiu között rendkívül megható jelenet játszódott le. Mindketten sirógörcsöket kaptak, majd keserű szemrehányások között kérte az öreg a fiát, hogy vallja be, kinek kezdeményezésére követte el a gáztettét. Legyen őszinte, anyja, testvérei és a család becsülete nevében kéri erre. Aztán így folytatta:

— Ne maradj meg fiam amellet, hogy a terv a te agyadból került ki, nevezd meg bűntársaidat, könnyíts a magad lelkiismeretén, ha másért nem, tedd meg ezt az anyád kedvéért.

A merénylet erre keserves sirásra fakadt, és így szólt:

— Jó, elmondok mindent, úgy, ahogy történt. A múlt hétfőn több barátommal együtt a Volkshausban voltunk, ahol szóba került, hogy a walesi herceg pár nap múlva Brüsszelbe ér-

kezik. Erre én megjegyeztem, hogy a herceg megérdemelné, hogy meggyilkolják.

A jelenlevő fiatalembereknek tetszett a 16 éves fiu kijelentése, s egyikök így szólt hozzá:

— Hetykén beszélsz Sipidó, hanem azért nem volna bátorságod megölni a walesi herceget.

— Rosszul ismersz, válaszoltam én, ha azt hiszed, hogy nem merném megölni a trónörökösöt.

— Fogadjunk öt frankba, szolt az előbbi fiatal ember, hogy nincs benned bátorság rálni a hercegre.

— Elfogadtam az ajánlatot. All a fogadás, szólék, megölöm a trónörökösöt. Barátom erre eladta nekem revolverét 3 frankért, mire én a legkomolyabban elhatároztam, hogy beváltom szavamot, nehogy gyávának tartsanak.

Sipidó töredelmes vallomása után a vizsgálóbíró a szóban forgó fiatal ember nevét kívánta volna tudni, de a fiu megtagadott erre nézve minden fölvilágosítást. Titkolódsága azonban hiábavaló volt, mert a zsebében levő kis noteszben megtalálták a nevét. Az illető egy Meer nevű cipészlegény, születésére nézve Saint Gillesbe való. A vizsgálóbíró rögtön kiadta ellene az elfogatási parancsot és a rendőrség egy óra múlva már letartóztatta a cipészlegényt.

Meer a vizsgálóbíró elé hozatván, beismerete, hogy Sipidó vallomása igaz, csak némi eltérést korrigált ki, azt tudniillik, hogy a fogadást maga Sipidó ajánlotta.

A rendőrség most még másik két embert keres, akik állítólag bűntársai a merényletnek. Arra különben tanuk vannak, hogy Sipidó szerdán több ember kíséretében ment ki a pályaudvarba, akik ugylátszik szemtanúi akartak lenni a merényletnek.

Brüsszel április 6.

Jogászörökben ugy vélekednek, hogy Sipidót fiatal kora daczára 5—10 évi fegyházzal büntethetik.

A vizsgálóbíró azt hiszi, hogy nagyobb szabású összeesküvésről fogja lerántani a leplet.

Frankfurt, április 6.

Lipót belga király Wiesbadenből ma visszautazott Brüsszelbe.

Szent-Pétervár, április 6.

A walesi herceg ellen elkövetett merénylet híre itt az egész sajtóban óriási mebotránkozást keltett. A lapok czikkeikben nemcsak Anglia jövendőbeli királya iránt fejezik ki rokonszenvéket, hanem a humánus ember iránt is, ki egész Európa, de különösen Oroszország tiszteletét élvezi.

Országos körözés egy milliomos ellen.

— Ujhelyi Lipót bűnyügye. —

Arad, április 6.

A hódmezővásárhelyi dus-gazdag nábobnak nagy port fölvert bűnyügye az egész országban sokkal inkább ismeretes, semhogy újra elmondjuk annak történetét. Most a végső jelenethez ért a milliomos ügye: Ujhelyi Lipótnak már a szegedi csillagbörtönben kellene ülnie. A bíróság végérvényesen egy évi börtönbüntetésre ítélte a hamis tanuzással vádolt milliomost.

Váratlan fordulat állt be ebben az érdekes bűnyügyben azáltal, hogy Ujhelyi a büntetés elől jobb hazába költözött. Mint értesülünk, ez idő szerint Svájcban üdül a megugrott nábob, aki valószínűleg úgy okoskodik, hogy több esztendei távollét után újra visszajön s akkor már elévült a bűnyügye.

Most a belügyminiszterium hivatalos lapja,

a *Rendőri Közlöny* a következő országos körözést hozza:

„Ujhelyi Lipót 63 éves, izraelita, nős föld-birtokos, budapesti lakos (Gyár-utca 26) ellen, aki hamis tanuzás büntette stb. miatt egyévi börtönre jogerősen elítéltetett, a büntetés végrehajtása elrendeltetett. Minthogy vádlott akinek személyreírása alább közöltetik, ismeretlen helyen tartózkodik, a b. p. 515. §. alapján felhivatnak az összes bírói és közigazgatási hatóságok, hogy a vádlottat *tartóztassák le* s a legközelebbi kir. járásbíró vagy kir. ügyészség *fogházába szállítsák* s erről az alulírott kir. ügyészséget értesítsék.

Személyleírása: 63 éves, testalkata erős, magassága közép, homloka magas, haja fekete, őszes, szemei feketék. szája rendes, arcza kerek, orra egyenes, arczsine sárgásbarna, anyanyelve magyar. ruházata urias. 3023—1900. Szeged, 1900. márczius 28. Kir. ügyészség.”

Annyi bizonyos, hogy ily hivatalos módon kevés milliomos volt még föltisztelve. Hogy a körözésnek lesz-e eredménye, az nagyon is kétségesnek látszik. Mintha itt is alkalmazni lehetne azt az igazmondást: a nagy bűnösöket futni engedik, a kis bűnösöket fölakasztják.

Érdekes körülménye a milliomos bűnpörének azon *pénzbiztosíték* is, amelyet Ujhelyi saját személye biztosításul tett le a szegedi ügyészség előtt. Amikor ugyanis a szegedi törvényszék Ujhelyit 1898. márczius 22-én egy évi börtönre ítélte, a felebbező milliomost az ügyészség csak *negyvenezer korona* kauczió lefizetése ellenében helyezte szabadlábra.

A pénzt az ügyészség a szegedi adóhivatalnál helyezte letétbe, s mivel Ujhelyinek esze-ágában sincs önként jelentkezni a szegedi ügyészségen büntetésének kitöltésére, a pénz máig is letétben van s kamatos-kamatokkal kövéredik.

A biztosíték ugyan azért volna, hogy önként való jelentkezésre bírja a milliomost, de hogy Ujhelyi negyvenezer koronáért megváltoztassa eddigi szökéses magatartását, arra alig lehet számítani.

Kaas Ivor a bakon.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, április 6.

Kaas Ivor báró, aki egyszer már lebukott a Lepsényi bakjáról s akkor olyat bukott, hogy elvesztette Budapest belvárosának mandátumát, újra a bakra ült.

Aki nem volt válogatós akkor, amikor Lepsényi kocsisa mellé ült, most nyíltan a néppárthoz szegődött.

A néppárt napilapja közli a következőket:

Kaas Ivor báró ifj. Zichy János grófhoz, mint az országgyűlési néppárt elnökéhez, a következő levelet intézte:

Méltóságos Gróf ur!

A miniszterelnök beszéde a képviselőház április 2-iki ülésében, annak az egyházpolitikára vonatkozó kijelentései indítanak arra engemet, hogy a hazánkban a *kereszténységet védő egyetlen párthoz, a néppárthoz való csatlakozásomat* nyíltan kijelentsem.

Hogy a vallási viszályt és minden ezzel járó veszélyt a szabadelvűpárt és kormányok egyházpolitikája okozták, a következmények bizonyítják. Hitem szerint elleneztem e politikát, mint képviselőjelölt Bonyhádon és Kecskeméten, mint hírlapíró mindenütt és mindenkor, hol erre alkalmam nyílt. Meggyőződésemet a parlamenti pártviszonyokban és a kormányon bekövetkezett változás meg nem tagadhaták. E törvények változásán fen-

tartásához tehát Magyarország keresztény jellegének feladása nélkül nem járulhatok.

Egyesülnek és szövetkeznek, kik a keresztény vallást megtagadják, ellenzik, gyűlölik, gyalázzák, üldözik, annak elnyomására eszközül az államot, törvényhozást és kormányt használják fel. Ezen antikeresztény ligával szemben nem a felekezetek versenyege, hanem kölcsönös támogatása szükséges. Én nem habozom kijelenteni, hogy Magyarországon a kereszténység legerősebb védbástyáját a római katolikus egyház szervezetében látom, melynek segítségével a többi keresztény felekezetek a modern áramlatokkal sikeresen megküzdeni nálunk most gyöngék.

Minthogy pedig a szabadelvű párt a bajokat orvosolni nem akarja, az egyházpolitikai méregnek eltávolítását a nemzet testéből ellenzi, s a romlást kívánja konzerválni: *köszölgálatomat a néppártnak felajánlom.*

Mély tisztelettel maradok Méltóságos Elnök Ur alázatos szolgája

Kaas Ivor, s. k.

A báró levele nem lep meg senkit, mert Kaas Ivor bárót eddig is dühös ultramontánnak ismertük, s ezután se vártuk, hogy liberális politikus lesz belőle. ~~Ő maga is mondta most, hogy nyíltan bocsátotta vásárra, a mi eddig suba alatt árult.~~

Egyébként Zichy Nándorék senyertek többet, mint a mennyit vesztett vele a volt nemzeti párt, ahova Kaas Ivor tartozott egykor.

Es ez a tudat megnyugtat bennünket.

HIREK.

Édes . . .

Egy öt soros novella látott nyomtatásban napvilágot ma. A novellát álnév alatt írták. B . . . ur írta, ki valakinek a „szerető férje”.

Nehogy valami szecessziós új műfajt gondoljanak, megmondjuk, hogy a dolog sem kötve, sem füzve, de még nem is tárczában jelent meg, hanem a *Nyíltér* rovatában. Egyik nagyváradi lap hozta mai számában, amint itt következik:

Édes!!

Térjen haza, ha másért nem, gyermekünk boldogságáért.

Remegve gondolok arra, hogy végrehajtsa azt a szándékot, a mivel levelemben fenyeget!

Mindent megbocsát, és nem lesz többé féltékeny

szerető férje

B . . .

Fiatal tehetségek! Kiben hangulat van, de az élettapasztalat híján a mesetárgy hiányzik, ime egy téma az *Édes*-ről, aki ott hagyta a gyermekét, a férjét, a szerelmeset, aki szerelmében féltékeny volt. De most megalázkodik és hívja vissza az asszonyát, aki bizonyára szép. Szép . . . úgy érezzük ebből a néhány sorból, melyet reszkető kézzel, zavart fejjel írtak.

S hogy a mese teljes legyen, az asszonynak egy kis bűne van, csupán annyi, hogy a férje megbocsáthat neki; — de van. S ha a hívó szóra visszajön az asszony megbocsát az urának, hogy ez majd neki is megbocsásson. Ezt a különben rettenetesen komplikált helyzetet csak egy szóval lehet megoldani.

— Édes . . .

Mennyi szinből, mennyi hangból áll az a szó, sőt még ezeken felül sok mindentől, amit csak a szívvel lehet kiérezni belőle. Megbocsátás, hízkelkedő, szerelmes érzés, féltetés van benne, de meg egy kis féltetés is fátzol arra az apró bűnre, az asszonyra, melyet meg nem történtté tenni nem lehet, de lehet büntérrsull szegődni hozzá ezzel a szóval:

— Édes . . .

— **Személyi hírek.** Lonovics József Csank megye főispánja, Meskó Sándor alispán Makóról és Kristóffy József országgyűlési képviselő Budapest-ről ma Aradra érkeztek, hogy az arad-csanádi egyesült vasutak holnap szombaton tartandó igazgató üléseben résztvegyenek.

— **Műgyetemi tanárok és hallgatók** Aradon Lőczy Lajos műgyetemi tanár meleg hangú levelet írt Varjassy Árpád kir. tanfelügyelőhöz, melyben tudatja, hogy i. évi április 1-én délután 3 óra 55 perczkor a budapesti szentgyöngyosononattal Aradra érkeztek és felkérte a kir. tanfelügyelőt, hogy őt és kíséretét a város nevezetességeinek megtekintésénél kalauzálva Lőczy Lajos kíséretében lesznek: Zujovic J. műgyetemi tanár, Cholnoky Jenő, Entz Gusztáv, Szendrői Vilmos, Stankovits Ödön, Varga György, Thuránd tanárok és több műgyetemi tanár. A kir. tanfelügyelő válaszában megígérte, hogy folytatán Abray Lajos elnöksége alatt egy műgyetemi tanácsot alakít, melynek tagjai: Lőczy László, Fényes Dezső, Kovács Vincze, Lőczy Sándor, Nikolits Döme, Somogyi Gyula, Stankovits Emil és Tabakovits János dr. A tanács megintette az intézkedéseket, hogy a vendégek kellemesen érezzék magukat városunk falai között.

— **Az aradi Szentháromság szobor.** Mintán a város közgyűlésének a Szentháromság szobor építésére vonatkozó határozatát a helyi biznisszter jóváhagyta, Róna József szobrászt megbizta az illetékes bizottság a szobor elkészítésével. A tisztii ügyészség most kötötte meg a művésszel a szerződést, melynek feltételei a lapunkból ismeretesek.

— **Osman pasa magyar komasága.** Osman pasa vitézi pályájának egy kedves epirodásáról szól e hír, melyet Nagyváradról kapunk, ahol annak idején szintén fényes kivilágítás rendeztek Osman pasa tiszteletére, sőt bevették a Szent László-téren az oláh püspök palotájának sötéten maradt ablakait is. Az egész országban azon a napon született gyermekeket mind Osman névre kereszteltették a helyes szokás barát apák. Waldmann Lajos a Magyar Királyi Kávéház tulajdonosát is az nap szerencsésnek meg a golya egy szép kis fiúcskával. A születés hévében Waldmann nemcsak az Osman névre nevezte el fiát, de felajánlotta a komaságot is és meghívta Osman pasát, hogy az ékes török nyelvű sürgönyben várták a tiszteletre. Várták azután Osman pasát a passzításra is, de akkor arra már nem volt időt neki a muszka, hogy Nagyváradra jöjjön.

— **Kitüntetett közjegyző.** A kir. ügyészség körüli minisztérium idejében a közjegyző megbízott magyar miniszterelnök felkérésére folytán Plausich Matyás temesvári közjegyző és az ottani közjegyzői kamara elnöke, a közjegyzői pályán szerzett érdemei elismerésül, a királyi tanácsosi címet díjazással adományozta.

— **A Lónyay-pár Kassán.** Mint a Magyar gyűlörszág megbizható forrásból értesülünk, Elemér gróf és neje Stefánia volt főhercegné a nyári hónapokban hosszabb ideig Kassán fognak lakni. A Schalkház szálló első emeleti nyolcz szobából álló erkélylakosztályt béreltek.

kibérelni és innen fognak kirándulni a festői felvidék érdekesebb pontjaira. Meg fogják tekinteni a kassai löversenyt is, amely különben az idér. ~~vatóban~~ érdekes és nagyszabású lesz.

— **Betörés „egy aradi takarékpénztárba.”**

Ma este 10 óra tájban nagy betörés híre terjedt el. Mindenfelé beszélték, hogy az *Aradmegyei Takarékpénztár helyiségébe betörést követtek el.* Ebben az időben ki is világosodtak a takarékpénztár ablakai, alakok mozogtak a szobákban s két felfegyverzett rendőr ment be a kapun. Az egésznek olyan színezete volt, mint ha valami betörést fedeztek volna fel. A felsorolt dolgok tényleg nem is véletlenségből történtek, mert csakugyan ~~betörést kerestek a takarékpénztárban. 10 óra körül ugyanis megszólalt a takarékpénztárnak a házgardnak lakásában lévő csengője,~~ ami azt jelentette, hogy valami baj van. Ebben igaza volt az ijesztő csengélyű szónak volt, de nem a pénztárban, hanem a csengőben. Valahogyan elromlott és minden ok nélkül feljlesztette az egész házat, a rendőrség sőt elhatott a szava az egész vá-

rosban, mindenfelé szenzációs hírt terjesztve, természetesen semmi sem volt igaz. **Dücs és a külföldi gazdasági tudósiskedelmi miniszter** ma fogadta az **angol vezett külföldi gazdasági szakutalványt.** A miniszter szép beszédben arra szólította fel, hogy az ország határán kívül **helyükön igyekezzenek hasznára válni a kereskedelemnek és iparnak.** A tudós **holnap utaznak el állomáshelyeikre.**

— **A hazalatti katonai liferálások vége.** A hadügyminiszter — a mint lapunknak sürgönyzik — **fontos rendeletet hozott.** Elrendelte ugyanis, hogy a hadállatási szükségleteket ezentúl közvetlenül a gazdáktól szerzi be, a létrejött ügyleteknek más személyekre való átruházását pedig megtiltja. Ez végét jelenti a busás jövedelmekkel járó **hazalatti liferálásoknak.**

— **A gyúri püspök betegsége.** **Zalka János** püspök állapota még egyre aggasztó. Az ősz lekipasztott csakis csodával határos önuralma tartja fenn. Még a múlt héten a böjti disciplinákat is megtartotta, sőt ágyban sem akart maradni. Nagy gyöngesége dacára reggelenként még most is utasításokat adott, sőt aktákat is aláírt. Orvosa **Argay István dr.** még mindig remél, noha a várva-várt fordulat még mindig nem következett be a püspök állapotában. **Vasárnapra várják,** hogy valamelyes fordulat vesz az állapotában. Nincs kizárva, hogy betegsége szerencsés lefolyású lesz s **felgyógyul.**

— **Becsületrend-vita** volt tegnapelőtt a **francia kamarában.** Afelett vitatkoztak, hogy **kiállítás alkalmából a becsületrenddel való** **szembesítést** mindjárt a kiállítás megnyitása után **egy a kiállítás bezárásakor osszák-e szét.** **Clovis Hugues** radikális párti képviselő helyesen **nyilvánlag gondolkodott,** hogy ez nagyon közömbös **ügy. Fő az,** hogy a kik áhítoznak a becsületrend után, azt meg is kapják. Több képviselő **azonban roppant komolyan vette a becsületrend-vitát.** **Millerand** kereskedelemügyi miniszter **vetett véget a vitának** avval megjegyzésével, hogy mivel a kiállítás nem egy párt műve volt, nem tudnak megérteni, hogy miért **várunk azon egyének kitüntetésével,** kik a **kiállítás nagy ügyét létrehozták.** A nagy **széles körű társaság tehát nem várta le fog zuhogni.**

— **A sikkasztó sőtiszt.** **Grau Lajos** sőtiszt, a vizsgálóbíró, két nap **előtti vizsgálati foglalkozásba** helyezett, ezen intézkedés ellen **felbuzdíró** **szózat** adott be. A felbuzdírást **vasárnap délutáni ülésén tárgyalja a vádtanács.**

— **A radikális egyetemi ifjak ügye.** Az egyetemi tanács tegnapi rendkívüli ülésén a **„Radikális egyetemi ifjak pártja”** című fővárosi ifjusági egyesület, mint jogtalant, feloszlatta **beszélő az egyesület tisztikara és választmányának**

ellen elrendelte a fegyelmi eljárást. Az egyetemi tanács határozata miatt ma egy pár napilag megtámadta **Ponori Theurewk** Emil rektort, a tanács elnökét. E miatt az egyetemi ifjuság összes egyesületeinek elnökei ma este 6 órakor **ülést tartanak az Egyetemi Körben,** a melyen kifejezik rendületlen bizalmukat a rektor és a tanács iránt azért, hogy az egyetemi ifjuság nagy többségének és az Egyetemi Körnek érdekeit a támadásokkal szemben megvédelmezték.

— **Tüdőbajosok a sorozásnál.** A honvédelmi miniszter a **tüdőgümőkór** tova terjedésének megállítására **véget** rendeletet bocsátott ki. A sorozásoknál szokásban van, hogy az egyes, a szolgálatra esetleg alkalmatlan beteget **és testi fogyatkozásban lévőköt** a katonai kórházba utasítják, orvosi vizsgálatra. Ezután kiterjesztik ezt az intézkedést a **gümőkór-gyanús egyénekre is.**

— **Főgymnáziumi tanulók tanulmányuton.** Az aradi királyi főgymnázium 11 tanulója ma este indul **Kara Győző és Bayer Róbert** tanárok vezetésével hét napra terjedő tanulmányutra, melynek iránya **Budapest, Fiume, Abazzia, Vencze és Verona.** A tanulmányutban részt vesznek **Bing János, Heinrich Gyula, Keresztes Gyula, Lamberger Károly, Neuman Károly, Ottrubay Károly, Roth Jenő, Vajda Zsigmond VII. oszt., Kell József, Szabó Frigyes VI. oszt. és Lukácsy Lipót IV. oszt. tanulók.**

— **Kitüntetett ezredes.** A király **Breda Lajos gróf** ezredesnek, a II. Vilmos Würtemberg király **6. sz. huszárezred parancsnokának,** a **3. oszt. vaskoronarendet** adományozta.

— **Egy vasuti főtisztviselő botránya.** Szegedről írják a következő felháborító dolgokat. A napokban megírták a lapok, hogy a szegedi vasuti központi leszámoló hivatal 120 derék tisztviselője **becsületszavára fölfogadta,** hogy ezután lehetőleg minden téren **pártolja a magyar ipart.** A derék hivatalnokokra azonban **halál ütött ki a hazafias fölbuzdulás.** Leintették őket.

Ugyanis a leszámoló hivatal főnöke, **Benedikt Ferencz ur,** ki egy személyben magyar királyi államvasuti főfelügyelő is, maga elé **rendelte a hazafias buzgalom egyik részését,** aki kartársainak nagy csoportjával egyetértve és megvitatta, az aláírási ívet szerkesztette. A felső kihallgatásnál jelen volt a hivatal két főtisztviselője is, amikor a magyar királyi államvasuti főfelügyelő, a központi leszámoló hivatal főnöke **kemény német szavakkal kitért a mozgalmat, hogy a vasuti központi leszámoló hivatal nemzetközi jellegű,** annak a fontartásához **osztrák és külföldi vasutak is járulnak.** És ha az idegen iparcikk nem kell, ne kelljen az idegen pénz sem. Majd pedig arra a **menteg-tőzésre,** hogy **ők mint magánemberek és egytől-egyig mint magyar állampolgárok járultak az országos mozgalomhoz,** ilyenforma szavakkal **használt a főnök:**

— **Das gibts nicht! Sie sind in erster Linie Beamter des Bureaus!** Es politikai hátterűnek, tendenciózusnak bélyegezte az egész szép nemzeti mozgalmat, amelylyel szerinte, a hivatal **„riesig blamáta”** magát, mert eképpen **hitélt vesztette az idegen vasutvállalatok előtt is.** Sőt a mozgalom jellemzése közben a **tágabb hazára** iránt érzett szeretet annyira **fölhevítette,** hogy nem átalotta a következő szavakat mondani.

— **Ich könnte auch einen Bogen nehmen und auf einen beliebigen Zweck hundert solche Trotteln wie dort sind, unterschreiben lassen.**

Végül **azzal fejezte be az audienciát** a főnök ur, ki egy személyben magyar királyi államvasuti főfelügyelő is, **kurz und gut,** neki a mozgalom **nem tetszik és ha valakinek**

a tetszése az ő tetszésével nem egyezik, az keressen magának másutt kenyeret.

— **Egy képviselő balesete.** Bielitzből sürgönyzik: Az itteni gazdasági egyesület ülésében egy jelentést olvasott fel báró **Czecz dr.** országgyűlési képviselő. A jelentés felolvasása közben egyszerre **szélütés érte a bárót,** úgy hogy leesett a székről. A báró állapota **veszélyes.**

— **Panama a pécsi városházán.** Végleg befejeztetett immár a vizsgálat, melyet a **Pécs város adóhivatalában** elkövetett sikkasztás tárgyában megindítottak. Megvizsgálták az összes könyveket, kihallgatták azon feleket is, akik szabályellenesen a sikkasztást elkövetett tisztviselőknél adták át befizetendő volt adópénzeiket és a kincstár és város részére befizetendő volt adópénzekből **harmincezer koronát** tartottak meg. A **kár teljesen fedezve van.** Fedezte azt az egyik tisztviselő családja, hogy ezzel **enyhítse** az illető tisztviselő sorsát. A magánfelek így egy fillérnyi kárt nem szenvednek, sőt még az időközi kamatok is megtéríteti a pénzügyigazgató. A vizsgálati akták most a városi tiszti főügyésznél, **Fekete Mihálynál** vannak, aki elkészíti javaslatát, melyet a városi fegyelmi választmány elé terjeszt. Az indítvány mivel a fegyelmi bizottság egybeüléséig a **kár teljesen megtérítve lesz,** másra nem szólhat, mint hogy **mondassék ki az illető tisztviselő ellenében a hivatalvesztés és hogy az ügyiratok további eljárás végett áttéssenek a büntető bírósághoz.** Minthogy a rendőri előnyomozat ezen büntető ügyben már befejezést nyert, **előrelátható, hogy csakhamar a végtárgyalás alá érik meg az egész és a pécsi esküdtszék már május havában verdiktet is fog hozni a volt tisztviselő ellenében,** akiknek helye a városi adóhivatalnál ezideig **betöltve még nincsen.**

— **A kiállítások feltalálójának** **Francois de Neufchateau-nak** szobrot fognak emelni Párisban, a végből már a bizottság meg is alakult. **Neufchateau-nak,** a jó nevű ironak, mint **francia belügyminiszternek** 1798-ban az a gondolata támadt, hogy a republikánus ünnepek fényét avval fogja emelni, hogy a nagyobb francia iparosokat felszólítja **termékeiknek kiállítására.** Az első kiállítást a köztársaság VI-ik éve **Vendemiaire** havának elsején nyitották meg a **Mars-mezőn.** Az első tizenhárom napig tartó „exposition”-nak **110 kiállítója volt.**

— **Dr. Raab otthon.** **Dr. Raab Gyula** ezredorvos tegnap a felmentő ítélet kihirdetése után **Temesvárról Nagyváradra érkezett** ismerősei és barátai látogatására. A szerencsétlen ezredorvos mindenütt érthető szeretettel és rokonszenvvel fogadták. **Dr. Raab néhány napig marad Nagyváradon,** innen elutazik rokonai látogatására. Valószínű, hogy a történetek után **dr. Raab kilép a hadsereg kötelékéből és Budapesten telepszik le,** a hol magánorvosi gyakorlatot fog folytatni.

— **Egy kis garzonszoba története.** Megint olyan **históriáról** beszélnek a városban, amely az élet nagy **vigjátékiról** talentumát bizonyítja. Egymást érik nap-nap után azok a kis epizódok, amelyek a véletlen hatása alatt annyi helyzetkomikumot, a rosszabb esetekben pedig tragikumot rejtenek magukban, hogy **írói furfanggal sem lehetne azoknak természetesebb színezetet adni.** Egy kis garzonszobában történt a most **szóbeszéd tárgyát** képező epizód első jelenete. A bérszobát hirdető **czédula** nyoman megjelenik egy ur, aki nemcsak pénzzel foglalja le a **butorozott szoba kényelmét,** hanem egy **önfelelőbb pillanatában esküjével is: „És ha bármelyikünk megszegi szavát, az esküszegőt sújtja az ég.”** Aztán mulik az idő és a kis garzonszoba lakója **hűtlen lesz a lakajos kis fülke berkeihez és esküjéhez.** Elmegy egy más házba, ahonnan nem **esalógatja vissza sem az édes szó, sem az esküre való hivatkozás.** De az eskü **megboszulja magát és nyomon kíséri azt, ki hamisan vette ajkára.** A szobaurat **viszakényszerítik az elhagyott fészekbe,** mert a

hitvesért tett esküt felbontja a törvény, de a szobájáért tett esküt nem engedi házbörtöréssel neglizálni.

— **Talált régi pénzek.** A mezőhegyesi uradalom határában ásatás közben 410 db. különböző évből való régi ezüst pénzt találtak. Az uradalom a község előjárósága útján a battonyai főszolgabíróshoz juttatta az érdekes leletet további intézkedés végett.

— **Mi kellett az ördögöknek?** Stanilo Joána madrizesti asszonyt a napokban, míg a vele vadházasságban élő Fericsan Vaszilie nem volt odahaza, délelőtt tájban két kóbor cigány asszony látogatta meg. Stanilo Joanának beteg volt a gyermeke, mit látva a cigányok, ajánlkoztak, hogy meggyógyítják. Az asszony tiltakozott, de ezek nem tágitottak s végre is rábeszéltek, hogy engedje meg. Erre kértek egy tálat, vizet öntöttek bele, ebbe három pléh darabot tettek és só t hintettek rá. Erre 16 fillért kértek az asszonytól és titokzatos hókusz-pókuszuk között azt mondták neki, hogy abból, amit most az ördögök számára kívánnak tőle, semmit meg ne tagadjon, mert *elviszik az ördögök.* A babonás asszony erre megijedt és teljesítette a cigányasszonyok minden kívánságát. Az ördögök ugylátszik követelők voltak, mert a nevükben eljáró cigányok először is egy lepedőt kértek, majd egy párnát, két szoknyát, egy kötőt, egy kendőt, elkérték az ezüst pénzekkel diszitett nyaklánczát, nyolcz tojást, egy véka kukoriczát, lisztet, krumplit. Az asszony kit, e közben folyton ijesztgettek, mikor mindent átadott, *ájultan a földre rogyott.* A cigányasszonyok erre a kicsalt dolgokkal megszöktek. A csendőrség azonban a rossiai határban elfogta őket és ma átadta a butyini járásbírósnak.

— **Német tiszték francia löversenyen.** A kiállítás alatt Párisban egy nemzetközi katonai vadászlöverseny fog tartatni. Erdekes, hogy míg eddig az osztrák-magyar birodalomból egy jelentkező se akadt, addig a versenyre már nyolcz, német istállókból származó lovat jegyztettek elő. Vajjon milyen áradozással fognak irni a párisi lapok, ha ebben a nemzetközi löversenyben véletlenül egy német katonatiszt fogja elnyerni német istállóval az első díjat?

— **Egy iskolás gyermek öngyilkossága.** Bécsből sürgönyzik lapunknak, hogy tegnap délután három órakor a Favoriten városrész Angeli-utcájának egyik házában a 13 éves *Zahalka Adele* öngyilkos lett. A harmadik emeletről ugrott le a ház udvarára és életveszélyes sebesüléseket szenvedett. Az iskolásgyermek büntetéstől való félelmében követte el az öngyilkossági kísérletet.

— **A párisi világiállítás főkapujának baja.** Huzamosabb idő óta rosszaló kritikákban részesítik -- a mint Párisból jelentik -- azt az óriási szobrot, mely a világiállítás főkapujának legfetején trónol és a mely egy legújabb divat szerint öltözött párisi dámát ábrázol. Tegnap azt újságolták, hogy *Millerand* miniszter elhatározta, miszerint eltávolíttatja ezt a szobrot. Ezt a hírt megerősítette több újságíró előtt *Binet* műépítész, a főkapu tervezője is. Tudomással bír ezen határozatról a szobormű megteremtője, a még csak 28 éves *Moreau-Vauthier* is, kit különben annál inkább meglepett ez a rendelkezés, mivel a szobor bemutatott vázlatán irányadó tényezők nem találtak semmi kifogásolni valót. Azt hiszi különben, hogy a kétezzer kilő nehéz szobrot nem is lehet majd lehozni helyéről, ott fenn kell szét darabolni. A „Temps” azonban úgy értesült, hogy a kereskedelemügyi miniszteriumban ebben a szobor-ügyben még nem hoztak végleges határozatot.

— **Halálos puder.** Sielce községben az orosz határszélen Kattovitz közelében szomorú halállal pusztult el egy fiatal asszony. Az ottani kazángyár egyik hivatalnokának a felesége az áldozat, akinek az éjszaka valami kis pattanása támadt az arcán. Öltözködés közben ezt a pattanást reggel véletlenül felfakasztotta. A mikor közvetlenül ezután bepude-

rezte az arcát, az arcza megdagadt s csakhamar vérmérgezés állott be. Olyan gyorsan terjedt a baj, hogy az orvos, aki nemsokára megvizsgálta a beteget, már nem segíthetett. Alig egy órai betegség után a fiatal asszony iszonyu kínok között meghalt. Kitént, hogy a puderben mérges anyagok voltak.

— **Érdekes automobil utazás.** Abázia fürdővendégei között van most *Wimpffen Siegfried* gróf, a híres sportsman, ki ott buzgón hódol az automobil-sportnak. Tegnapelőtt a gróf a luxemburgi nagyherceg és *Mellernich* gróf kíséretében egy érdekes automobil utazásra vállalkozott. Erős ellenszél daczára két óra alatt felhajtottak a Monte Maggiore hegyre, mely utra rendes kocsival kedvező körülmények között négy-öt óra kell.

— **Eltűntek.** Két eltűnést jelentettek be ma délelőtt a budapesti rendőrségnél. Az egyik eltűnt *Wittkowszky Antal* brünni születésű, 34 éves, nős fővárosi tanító, a ki e hónap 4-én azzal távozott Mész-utca 3. szám alatt levő lakásáról, hogy Abbáziába utazik. Oda azonban nem érkezett meg és azóta nyoma veszett. Már régebb idő óta a téboly jelei mutatkoztak rajta, a miért hozzátartozói attól félnek, hogy elemésztette magát. Az eltűnt tanító közep magasságu, zömök termetű, arcza kerek, egészséges, haja szőke, szeme szürke, bajusza kicsi szőke, jobb arcán 2 cm. hosszú forradás látszik. — A másik eltűnt *Mayer Armin* kulai születésű, 30 éves vállalkozó, a ki Csengery-utca 34. szám alatt levő lakásáról eltűnt el a napokban. Családjá attól tart, hogy öngyilkosságot követett el. *Mayer* alacsony, zömök termetű, arcza kerek, barnás színű, haja fekete, göndör, bajusza fekete. A rendőrség nyomozza az eltűnteket.

— **Uj orient-express-vonat.** A Berlin és Konstantinápoly között közlekedő új orient-express — a mint Belgrádból sürgönyzik — április 30-án hozzák forgalomba. A vonat Berlinből kiindulva Boroszló és Oderbergen át csatlakozik Budapestre a már fennálló Páris-konstantinápolyi vilámvonathoz. Az új orient-express gyorsabb lesz az eddigi összes hasonló vonatoknál. A Berlin és Konstantinápoly közötti 2368 kilométert rövid 51 órában fogja megfutni. Az új vonat kétszer hetenkint fog elindulni a végállomásokról.

— **Egy csendőr halála.** A Bécs melletti Badenből jelentik, hogy *Czurda József* csendőrsvezetőt ma átlőtt mellel vitték be az ottani helyőrségi kórházba. Délután belehalt sebébe. Még eddig nem állapították meg, vajjon — *Czurda* öngyilkos lett-e, avagy gyilkosságnak vagy balesetnek lett-e áldozata. Észméletlenül találták szobájában és a szolgálati fegyvere nem feküdt mellette a földön, hanem az asztalnak volt állítva.

— **Az osztályorsjáték húzása.** Az osztályorsjáték mai húzása 10.000 koronát nyert a 20948 számú, 5000 koronát a 27934, 21999, 35629, és 67818 számú sorsjegyek.

— **Eltűnt fiu.** *Gepella György* 12 éves fiu, mint tudósítónk írja, M.-Pécskáról eltűnt. Tegnapelőtt találtak a ruhájára és botjára a Maros partján. Így valószínűleg belefult a vízbe. Hogy öngyilkosság, vagy véletlen szerencsétlenség esete forog-e fenn, nem tudják. A hideg időben alig valószínű, hogy fürdött volna a fiu s úgy lelte halálát a vízben. A hatóságokat értesítették, hogy amennyiben holttestére akadnának, tudassák a pécskai főszolgabíróssággal.

— **Műdüh.** Az angol pénzügyminisztérium világából mondja el valaki a Nínfeenth Centuryban a következő történetkét:

Emlékszem egy emberre, aki igen nagy állásban szolgálja az államot. Az mondta el nekem visszaemlékezéseiből a dolgot. Amikor mint fiatal titkár először belépett egy állami hivatalba, egy jelenetnek volt a tanuja, amely nagy csodálkozásba ejtette. Egy öreg ur, aki egy másik asztalnál ült ugyanabban a szobában, hirtelen fölkel, a székét oda vitte a kandallóba, felkapta a szénkaparót és tomboló dühvel nekiesett vele a székének. Amikor aztán szerencsésen letört a szék egyik lábát,

csillapodott le láthatólag a haragja. A székét oda dobtá az egyik sarokba, elővett egy szék székét és nyugodtan leült ismét a munkához, mintha semmi sem történt volna. Amikor barátom akkor délután elkészült a munkájával, az ujoncznak a szerénységével megköszönt egy kollégáját, aki szintén látta a jelenetet, mit jelentett az a nagy háboruszkodás.

— Gyakran vannak X. urnak ilyen botmai? — kérdezte.

— X. ur! — hangzott a felelet — Ő egy szolid ember az. Egy rugó lazult meg a székében s az állam nem törődik az ilyen személyiségekkel. Javításokra csak akkor járunk sor, ha valami nagyobb kár esik meg, például egy törött láb. Azért tört le a székéről egy láb. Most már a rugót is megreparálják.

— **Nagy Razzia a fővárosban.** A fővárosi rendőrség nagy razziat tartott ma, a városban több férfit és nőt letartóztatott. A királyi rendőrség Ungerleider-kávéházból 20 férfit és 12 nőt, a Csengery-utcai kávéházából pedig 13 férfit tartott el a rendőrségre.

— **Rögtönzött szöveg.** *Saint-Saens* német régiiben megjelent egy könyve ez alatt a címmel: *Portraits et Souvenirs*. Ebben a könyvben vidám historiát is elmondja: egy jeles francia muzsikos, zongoraművész és zenekarvezető, aki nagyon keveset tudott csak angolul, egyszer Londonba került, felszökött, hogy igényeinek megfelelő összegű ajánlásban lépjen fel. Mindjárt a színházban két apróságot adott elő, de csak meglehetősen tapsolták. Utána áhítatos csöndben megjelent egy fiatal leány áhítatos nyáron, ismét jötték a dalok és asszonyok sorra irgalmatlanul románczokat énekelték. A hősléki és lelkiismeretes művész sokáig várt, hogy felszólítsák kötelezettségének teljesítésére. Egy barátja, a ki szintén jelen volt — elmentam meg a kis kalandot — azt ajánlotta neki, hogy távozzék. Rá is állt erre és a zongorán ment a keztyűért. De a keztyű eltűnt, a barátja kérve kérte, hogy énekeljen valamit. Beleegyezett s gunyosan és bosszusan rögtönzött egy erőteljes dal klasszikus kísérettel, valami egyházi kantatét ezzel a szöveggel:

I have lost my gloves, I don't find my gloves. (Elvesztettem a keztyűimet, nem találom a keztyűimet.)

Szerencsére éppenséggel nem volt engedély a kiejtése. És a ladyk, akik magukon keztyűt voltak, lelkesen kiáltották:

— Ó Händel! Händel!

— **Ördög a vasuton.** *Scaria*, hírneves basszista, a drezdai Opera kiválósága, vendégreplésen volt s Gounod *Margit*-jában megjelent. Amint az előadás után bemegy a színházjébe, nagy rémületére észreveszi, hogy már csak negyed órája van az éjszakai bécsi gyorsvonathoz. De ezzel a vonattal mennie kénytelen, mert másnap Bécsben kellett vendégszolgálatot tennie. Hogy a kosztümjét levesse, arra már nem volt ideje, kapta hát magát, nyakába kapartott valami köpenyt, kocsiba ugrott és elment ki a pályaudvarra. Egy percczel a vonat indulása előtt érkezett ki s mint a villám vetette bele magát egy kupéba. Utazás közben melege lett, levetette a köpenyt és föl és alá ment. Bodenbachtól kezdve már az osztrák basszisták folyosós kocsikon. A fülkéből az embercsomók néztek s eleinte azt hitték, hogy valaki be-londdal van dolguk, majd arra gondoltak, hogy az ördögalak valami farsangi mulatságra megy. Végre maga az énekes oldotta meg a köpenyt és harsogó kaczagás mellett derült ki minden.

— **A Központi szálloda épületében** *Porter* 1000000 koronás aruháza a legkitűnőbb magyarországi aruházatok egyike Aradon. Naponta felzáruló márvány teszik közkedvelté a koronás aruházatot a városi szokoldaló választék és a pártatlan jutányos árak. Kirakatában egyre megjelennek a legérdekesebb ajánlások. Minden tárgyon az árak ki vannak tüntetve. Helyben és vidéken, nagy koronás aruház vevőinek a száma. Vidéki rendelések mintaszerű gondtal eszközöltek.

— **Adományok.** Néhai *Singer Bernát*, alhatalmas alkalmi *Seidner Bernát* és neje *Berzovay* lezámolt megváltás címén az aradi izr. aruház javára 2000000 koronát, az aradi zsidó koma-egylet javára 1000000 koronát és az első aradi betegsegélyező és gyógykezelési egylet javára szintén 1000000 koronát adományoztak.

— T. úrfeleink szives tudomására hozzuk, hogy *Revész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Contra ultimo.

— Kártya-epizód. a Lloydban. —

Arad, április 6.

Biharország sok nevevezetes és történelmileg becses vívmányokkal ajándékozta meg az országot, de talán egy vívmánya sem terjedt el annyira, mint a híres „Alsó kalabriász”, mely a külföldön is nagy népszerűséget szerzett. Az ugynevezett „keresztényes” és „zsidó” kalabriász egy csapással megszünt létjogosultságát birni, sőt bizonyos szellemi dekadenciában levőnek tekintik már manapság azt az elmaradottat, a ki még nem tud alsózni.

Mint minden a világon, úgy az „alsós” is többféle variációt mutat fel, és ma már nemcsak a „vannak” dominálja a játékot, hanem a „majdnem vannak”, az „ultimo”, a „volát” és a „tous les trois” fűszerezi az érdekességet, neveli az izgalmat. Az idegek fokozottabb megfeszítése talán egy játéknál sem mutatkozik annyira, mint az alsósnál és éppen ezért kedvelik annyira ezt a játékot. Izgat úgy, mint bármely montecarlói hazardjáték és mindannak dacára ártatlan kommersz-játék marad.

A Lloydban délutánoként ~~különösen~~ egy párti körül telepszik le a kibiczek egész raja. Ennek a pártinak négy tagja a legjobb barátságban él, szereti egymást, a tűzbe is menne egyik a másikáért, de ha leülnek alsózni, a legnagyobb kiméletlenséggel kontrázzák egymást, csunya kárörömmel írják fel, ha az egyik elbukott és ha az egyik lerontja a másik felvételét, iszonyu boszúindulattal fenyegeti meg érte.

Aki nem osmeri okot és az alsós játék lényegét, az tisztára azt hiszi, hogy a Montechi és Capuletti sarjak ülnek együtt egy asztalnál, és hogy mindenki zsebében legalább is tör, pisztoly van és hogy az első alkalomnál vér, piros vér fog folyni.

Pedig olyan jámborak, olyan szelid lelkűek, különösen az egyik, aki a civil életben fával kereskedik Otthon nem mer szólni sem, és ha felesége bogár szemével rátekin, szinte keresi az asztalt, mely alá elbujhasson. A másik pedig civilben fiskális. Még legény ember, pedig az ezüst lakodalmat már bátran megüthette volna, ha ideje korán megbolondul. A harmadik a vádhatóságok megomlásáért, aki vádlói minőségében is a jóság maga. Nagy és erélyes hangon szokott diskurálni a bíróságnál, de annál csendesebb otthon: ott mindenkor ő a vádlott és rendszeren büntetésben marasztalja az asszonyt, melyet szobafogságra átváltoztatni nem is lehet. A negyedik szintén fiskális, aki abban leli gyönyörűségét, hogy hajnalban felkel, és egészség, szempontból bejárja nyáron háromszor a ligetet. marienbadi vizet iszik. Ez két órát vesz igénybe és 7 órára már ismét az ágyban van.

Hát evvel a diszes kompániával esett meg a következő eset:

A vádhatóság osztotta a kártyát. A fakereskedő, mint első nem veszi fel a játékot, a koránkelő fiskális detto elmozdítja az ügyet, az agglegény fiskális hideg vérrrel látja az asztalra és ezzel jelzi, hogy ő veszi fel. A vádhatóság beleréz a felvevő kártyájába, ördög mosoly ül arczára és a kibiczsereg ebből a mosolyból azt olvassa ki, hogy a felvevő csunyaul-el fog bukni kártyán, mind ki lettek osztva. A játék megkezdődik.

Az izgalom nő, mert a felvevő az első kijátszás után kimondta az ultimót. A gyengébbek kedvéért megmagyarázzuk, hogy ez a kijelentés azt jelenti, hogy a felvevő az adout-hetessel akarja az utolsó ütést hazavinni, a fakereskedő már ki akar játszani, de a marienbadi városligeti fürdővendég hirtelen megragadja a fakereskedő kezét és mint egy

erélyes hadvezér állj!-t vezényel. A kibiczek felugranak székeikről és elfojtott lélegzettel lesik, hogy a vérengző hadvezér mit fog csinálni.

— Contra ultimo! Harsogja ő, miközben a vádhatóság arczára még szélesebben ül a mefisztói mosoly. A gyengébbek kedvéért megmagyarázzuk, hogy ez a „Contra ultimo” azt jelenti, hogy a felvevő nem fogja az adout hetessel az utolsó ütést hazavinni, hanem a kontrázó fogja azt a hetest elcsipni.

Már most folytatódna a játék. A fakereskedő azonban mélyen elmerül a kártyaiban és törli a fejét, hogy most mit játszon ki. Soká gondolkodik, felnéz a menyezetre, behunyja a szemét, végre egy hirtelen elhatározással adout hív a partnera keze alá, vagyis oly szerencsétlen volt a hívás, hogy a kontra ezáltal biztosan a vízbe esik.

Láttátok már a tengert, amidőn a vihar felkorbácsolja a hullámokat? Láttátok, amint a villám végig cikázik a menyboltozaton? Láttátok, amikor a haragvó föld megrepeg és a nyiló hasadékokba eltemeti mind, mi rajta élt? Láttátok a vertszomjuzó tigris, midőn áldozatára veti magát és csikorgó foggaival husát marcangolja, tépi?

Ilyen volt a marienbadi vizgyógyász.

Siri csönd állott be; a kibiczek észrevétlenül elsompolyogtak az asztaltól, fejüket lehajtva, nesz-telenül húzódtak félre és önkéntelenül becsukták szemüket, hogy ne lássák, mikor és hová fog repülni a fakereskedő fejéhez szánt gyufa skatulya. A kínos csendet megszakította a játékot tétlenül néző vádhatóság és kezét csendesen a fakereskedő vállára tevő és így szólt:

— Laczikám, édes, tudod mi Ausztria fővárosa?

— Bécs! — mondá remegő hángon a fakereskedő, — mert jól tudta, hogy ha a vádhatóság szelid hangon beszél, akkor iszonyuan fel van bőszülve.

— Laczikám, édes, ösmered ott a Bucher-kávéházat?

— Ismerem!

— Laczikám, édes, tudod, hogy ott az egyik fülkében egy rendes kalabriász párti játszik délutánoként?

— Tudom!

— Laczikám, édes, tudod, hogy ott az egyik a partnere keze alá adout hívott?

— Lehet!

— Laczikám, édes, hát azt tudod, hogy ezért az adout hívásért, a partnere úgy pofonyította a kezét, hogy két hétig a zsidó alsót piros alsónak nézte?!

Laczikám erre letette a kártyát — — — szótlanul nézett körül, hogy van-e mellette kibicz, azután mintha valami álomból ocsudott volna fel, így szólt a vádhatóságnak:

— Lajoskám, édes, tudod-e, hogy az a partner erre olyan nyaklevessel felelt vissza, hogy csupa piros ászt látott a 32 kártyában?

A vádhatóság, az agglegény és a marienbadi kurát tartó fiskális egymásra mosolyogtak, de a kibiczek aznap délután nem merészkedtek vissza az asztalhoz. **Makk felső.**

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A borosjenői kaszinó-egylet f. hó 8-án rendkívüli közgyűlést tart. Tárty: Pénztárnok-változás, igazgatói és egyéb indítványok.

(*) Az Erzsébet jótékony asztaltársaság szombaton este 8 órakor a Mirtó-fele vendéglő helyiségében rendes heti értekezletet tart.

TANÜGY.

(—) Az „Aradvidéki Taritóegylet” igazgató választmánya április hó 7-én, szombaton délután 10 órakor az egyesület helyiségében (templom-utcai fűiskola) ölést tart, melyre az egyesületnek Aradon lakó összes tagjait tisztelettel meghívja: az elnökség.

TÖRVENYKEZÉS.

§ Ajtatos gyilkos. *Kozbasits* Márton szontai lakos már mint élemedett ember 1897-ben nőül vette özvegy *Tolarics* Lukácsnét. Egy évig zavartalan házaseletet folytattak, de az asszony első férjétől való legény fiuk féltették a vagyont és rábírták anyjukat, hogy hagyja el férjét, illetőleg üzze el a háztól. Ez meg is történt, ami *Kozbasitsot* annyira elkészerítette, hogy elhatározta, hogy ha az asszonyt nem lesz képes rábírnai a házaselet folytatására, meg fogja ölni. E gondolat felvételén kísérlette és hogy szabaduljon tőle, eljárat szorgalmasan a templomba és ajtatosan imádkozott. De mint a törvényszék előtt mondotta, mikor a pap szenteséget felmutatta, akkor mindíg úgy tetszett neki, hogy ezt hallja:

— Meg kell ölnöd, ha vissza nem tér.

Egy alkalommal aztán neje úgy nyilatkozott, hogy kész tovább is vele élni, de ezt az ígérte nem tartotta meg. A szerelmes ember erre végsőképpen elkéseredett.

1899. augusztus 5-én, megtöltötte nyulseréttel fegyverét és azt szüre alá dugva oment feleségéhez, a ki egyedül volt odahaza.

— Akarsz-e visszajönni? — kérdezte tőle. — Nem! — felelt az asszony határozottan.

Erre az elkéseredett ember nejét öklével meglökte, s midőn ez hanyat esett, puskáját mellének tartva elsütötte, azután eltávozott. Az utcán a fegyvert kétfelé törte, és elment a csendőrségre magát feladni. Az asszony nyomban meghalt.

A zombori törvényszék házastársron elkövetett szándékos emberölés büntetésében mondta ki *Kozbasitsot* bűnösnek és őt ezért 12 évi fegyházra ítélte. Ezt az ítéletet a szegedi tábla 15 évre emelte fel, mit ma a kuria III. büntetőtanácsa is *Makay* Dezső bíró előadása alapján helyben hagyott, a büntetést gyilkosságnak minősítve.

LEGUJABB.

(Lapzártakor érkezett telefon-jelentések.)

A brüsszeli merénylőket összefogdosták.

Brüsszel, április 6. *Meeren* kívül — kinek elfogatását részletesen hozzuk — Sipidó második büntársát *Deckers* Jeant is elfogták. *Deckers* az értelmi szerzője az egész merényletnek. Ő küldte Sipidó apjának a levelet, melyre fiát elengedte otthonról ünneplő ruhában. Egy negyedik büntársat is fogtak el ma, ki mint a többiek, egészen fiatal legény. A bandának most már nagy része együtt van.

Brüsszel, április 6. A rendőrség a merényletnek valamennyi tettesét ismeri s az éjjel egész csomó elfogatás történt.

NAPIREND.

Április 7. Szombat. Róm kath. naptár: Albert. — Protestáns naptár: Albert. — Izraelita naptár: Sabbat, Mezcóra. — Görög-keleti naptár (márczius 25.): Gyümölcsoltó boldogasszony. — A nap két 5 óra 11 perczkor, nyugszik 6 óra 21 perczkor. — A hold két 11 óra 3 perczkor, náugszik 1 óra 27 perczkor.

Időjárás. Legnyomas reggel 7 órakor 762.5 milliméter. délután 2 órakor 760.6 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 7.0, délután 2 órakor C° + 15.7. — Szel iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 3, délután 2 órakor DK. 3. — Felhőzet reggel 7 órakor derült, délután 2 órakor félderült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 6 mm.

Időjárás. A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, nyugaton csapadék.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn délután 4-5, pénteken délután 4-5 és szombaton délelőtt 11-12 óráig. Helyiség: Ereklje-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Április 7. Az aradi zenede növendékeinek zeneestélye délután 5 órakor (Krispin-órem.)

Április 8. Müttermüller József hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.) — Az aradi kereskedelmi testület közgyűlése délelőtt 11 órakor (Kereskedelmi akadémia.) — Az aradi polgári jótékony nőegylet közgyűlése délután 3 órakor (Városháza.) — Az aradi ipar-és népbank hitelgyűlése délelőtt 10 órakor.

Április 11. Városi közgyűlés délután 4 órakor.

Április 16. A pankotai jótékony nőegylet műkedvelő előadása (Fehér Kereszt.)

GAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 6.

A nappalok kellemes melegek kezdenek lenni, csak néha vegyül egy kis tavaszi szél. Az éjjelek is enyhék, de nem ritka eset, hogy a víz még megfagy reggelre, ami elég leglégmérsékletre mutat.

Az üzletben egy kis élénkség mutatkozik, nincs remény hozzá, hogy ez tartós lesz. Az ország sok helyéről jelzett rossz időjárás következtében az árak emelkedtek és jobb keltetnek örvendenek.

Közepes behozatal mellett elkelt mintegy 900 métermázsa buza és 6—700 métermázsa tengeri.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyosságát véve alapszámításnak, korona értékben:

I-ső minőségű buza 7.20—7.30.

Középmínőségű buza 7.00—7.10.

Tengeri 4.90—5.—.

Rozs névleges jegyzés 5.50.

Arpa névleges jegyzés 5.30.

Lóbab névleges jegyzés 4.50.

Az irányzat szilárd.

Vásári jelentés.

Aradon, 1900. Április 6-án tartott heti állatvásárról. —

Az országos vásárokat követő hetipiaczok közül a mai hetipiacz nagy állatfelhajtásával jellemezhető; a lópiaczon, hová 295 drbot hajtottak, élénk forgalom volt.

Felhajtatott 215 drb szarvasmarha, — közte 87 drb gyenge borjú — 340 drb sertés és 160 drb hárány.

A baromfiacszon is nagy felhozatal volt.

Árak a következők:

Szarvasmarha vásár: Szarvasmarha levágásra elsőrendű párja — koronáig. — Szarvasmarha levágásra másodrendű párja 340—440 koronáig. — Szarvasmarha hizlalási célra — koronáig. Igásókör párja 610—700 koronáig. — Szarvasmarha kis borjas 140—250 koronáig. Szarvasmarha levágásra darabja 16—32 koronáig. — Rugottborjú drbja 45—98 koronáig. Juh párja — koronáig. Bárány párja 11—14 korona — fillérig. Tehén levágásra — koronáig.

Lóvásár: Remondáló drbja — koronáig.

Hintósó párja — koronáig. — Igásló elsőrendű párja 400—540 koronáig. Igásló másodrendű párja 260—380 koronáig. — Parasztló párja 140—220 koronáig. Rossz ló (levágásra) drbja — koronáig. Elcsigázott ló párja — koronáig.

Sertésvásár: Hizott sertés klgrja 90 fillérig. — Felhizott sertés klgrja 88 fillérig. — Süldősertés párja 44—62 koronáig. Pecsényemalacz drbja 4.80—5.— fillérig. Fiasokca drbja 50—120 koronáig. Paraszthizalású sertés — koronáig. Három hónapos malacz párja — koronáig.

Baromfivásár: Hizottliba párja 10.00—13.60 koronáig. Soványliba párja 6.50—8.— fillérig. Fiatalliba párja — koronáig. — Kappan párja 4.00—5.— fillérig. — Idei csirke sütnivaló párja 2.40—3.— fillérig. Idei csirke rántani való párja 1.60—2.60 fillérig. Gyöngycsirke párja — koronáig. — Rucza párja idei 3.60—6.50 fillérig. — Pulyka párja 11—14 koronáig. Tojás 9 drb 40 fillér.

Halpiac: Eleven hal klgrja 2 kor. 40 fillérig. Vágott hal klgrja 2 kor. — fillérig. Jegelt halak klgrja 1.40 fillérig. — Apróhalak klgrja 68 fillérig. Kecsege klgrja — fillérig.

A hetipiacz 12 órakor ért véget

Gazdasági tanfolyamok a megyében.

Az Aradmegyei gazdasági egyesület hivatalos értesítője most hoz beszámolót az egyesület vezetése alatt tartott előadásokról és tanfolyamokról. A beszámoló érdekesebb része a következő:

Háziipar.

A simándi és mária-radnai mezőgazdasági háziipar tanfolyamokat a január hó közepén megnyitott három újabb mezőgazdasági háziipar tanfolyam követte: *Kis-Peregen, Nagy- és Almás-Kamaráson.* Ezen három tanfolyam már-

czius hó második felében zárattott be. Igy *Kis-Peregen* márczius 17-én nyert a háziipar oktatás befejezést, mely alkalommal a tanfolyam tanulói egész ünnepélyt rendeztek. A tanulók összesen 450 különféle alaku kosarat készítettek. *Almás- és Nagykamaráson* márczius hó 22-én zárultak be a mezőgazdasági iskolák, ipari tanfolyamok, ámbár itt az eredmény nem volt oly szép, mint *Kis-Peregen*, mind a mellett *Almás-Kamaráson* a két hónap alatt 30 tanuló 242 kosarat, *Nagy-Kamaráson* szintén 30 tanuló 172 kosarat font. A *Budapesten* rendezendő háziipar kiállítás részére a három tanfolyam készítményeiből 12—12 darabot tartottak vissza úgy, hogy a még január hóban befejezett simándi és mária-radnai tanfolyamok kosaraival együtt az aradvármegyei gazdasági egyesület részéről összesen 60 különféle alaku kosár megy a kiállításra. A vármegye területén a tél folyamán rendezett 5 mezőgazdasági háziipar tanfolyamon összesen 164 kiscgazda sajátította el a kosárfonás mesterségét, kik 750 kosarat fontak.

Gazdasági tanfolyamok.

A tél folyamán az aradmegyei gazdasági egyesület négy községben rendezett több előadási ciklusra kiterjedő gazdasági tanfolyamot. Az első ilyen tanfolyam január hó 7-én *Nagy-Kamaráson* nyitott meg, hol *Vásárhelyi József* a növénytermelés és baromfi tenyésztésről tartott előadásokat. *Erdőhegyen Baross László* a takarmány növények termeléséről tartott gazdasági előadást. *Laehne Hugó* ugyanott a magyar szarvasmarha tenyésztést és a szövetségi tevékenységét ismertette. *Nagy-Zerinden Baross László* a kapásnövények termeléséről, *Laehne Hugó* a szarvasmarha tenyésztés köréből adott elő. *Szentléányfalván Pál Miklós* a takarmánynövények termeléséről és a szarvasmarha takarmányozásáról, *Laehne Hugó* pedig a nyugati szarvasmarha tenyésztéséről és a tejgazdaság köréből tartott előadást. A négy tanfolyam alkalmával összesen 52 gazdasági előadás tartott, melyeket összesen 450 kiscgazda látogatott, kik között 2140 gazdasági szakmunkát osztottak ki.

Népies gazdasági előadások.

A gazdasági szakismeretek terjesztése és általánosítása az aradmegyei gazdasági egyesület egyik főfeladata volt az elmúlt télen is, midőn nemcsak a pécskai téli gazdasági iskolában és négy kisebb tanfolyamon nyertek a kiscgazdák elméleti oktatást, hanem a vármegye 23 községében tartottak népies gazdasági előadásokat. Összesen 114 ilyen előadás volt, melyet 8800 kiscgazda hallgatott. Közöttük 6538 gazdasági szakmunkát osztottak szét.

Fizetéseképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetéseképtelenségekről tesz jelentést: *Goldmann Adolfné, Eger.* — *Gottlieb Frigyes, Kolozsvár.* — *Oppenheim Miksa, Budapest.* — *Mandl Salamon fia, Tata.* — *Wilhelm Jakab A. Zimony.* — *Fekete és Szántó, keresk. cég Kaposvár.*

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, április 6.

Déli tőzsde. A bézakinálatt mérsékelt, vételkedv korlátolt. Szilárd irányzat mellett 12,000 métermázsa került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonaneműek közül rozs emelkedőben, tengeri igen szilárd, a többi nyugodt. Időjárás borús.

Zárul 12 órakor:

Buza áprilisra	7.60—7.61
Buza májusra	7.66—7.67
Buza októberre	7.79—7.80
Rozs áprilisra	6.60—6.61
Rozs októberre	6.68—6.69
Zab áprilisra	5.—5.01
Zab októberre	5.40—5.41
Tengeri májusra	5.50—5.51
Tengeri júliusra	5.60—5.61
Repce augusztusra	12.90—13.—

Zárul 4 órakor:

Buza áprilisra	7.63—7.64
Buza májusra	7.69—7.70
Buza októberre	7.85—7.86
Rozs áprilisra	6.63—6.75
Rozs októberre	6.76—6.77
Zab áprilisra	5.04—5.05
Zab októberre	5.43—5.44
Tengeri májusra	5.51—5.52
Tengeri júliusra	5.60—5.61
Repce augusztusra	12.80—12.90

Zárul 4 órakor: korona

Osztrák hitelrészvény	728.50
Magyar hitelrészvény	725.—
Leszámitolóbank részvény	490.—
Rima-Murányi vasmű részvény	626.25
Osztrák-magyar államvasúti részvény	642.20
Közúti vasút	655.—
Városi villamos vasút részvény	336.—

Budapest-kőbányai sertéskeresk. csarnok.

— Április 6. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban 96.—98.— fillig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 104.—105.— fillig. Fiatal közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 103.—103.— fillig. Fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 102.—103.— fillig. Sertéslétszám: Április hó 3-án volt készlet 33584 darab, április hó 4-én főlhajtattott — 94 darab, április hó 4-én elszállítottott — 340 darab, április hó 5-én maradt készletben 33338 darab. Üzlet: Csekély forgalom mellett tartott.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. április 6.

Magyar aranyárjádék 40/0	97.—
Magyar koronárjádék 40/0	93.70
Magyar arany 4 1/2 0/0	101.—
Magyar ezüst 4 1/2 0/0	99.75
Magyar keleti vasút	99.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	92.90
Magyar italmegváltási kötvény	98.—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	94.—
Magyar nyereménysorsjegy kölcsön	164.25
Tiszszabályozási és szegedi kölcsön	139.25
Osztrák papírjádék	99.—
Osztrák járadék ezüst	98.75
Osztrák járadék arany	98.25
Koronárjádék	99.20
1860-iki államsorsjegyek	136.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1780.—
Magyar hitelbank részvény	725.—
Osztrák hitelintézet részvény	728.—
Osztrák-magyar államvasút	640.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.27
Német birodalmi marka	113.60
London	242.95
Páris	96.45

IDEGENEK ARADON.

— Április 6. —

Fehér Kereszt szálloda. Stern József utazó Budapest. — Rona Ferencz kereskedő Bécs. — Deutsch József iparos Temesvár. — Sonnenschein Adolf utazó Bécs. Schlichter Mór utazó Budapest. — Dr. Vértess I. ügyvéd Temesvár. — Seidner Rezső kereskedő Berzova. — Bukovitz Sándor kereskedő Vinga. — Grünhut Fülöp utazó Bécs. — Ferenczi Mór utazó Bécs. — Bleyer Mór utazó N.-Várad.

Vass szálloda. Br. Vasmer Antal birtokos Simánd. — Emerich Csoknay utazó Bécs. — Nika János jegyző Taucz. — Singer Gyula utazó Budapest. — Vertán Ernő birtokos Csermő. — Buday Péter magánzó Kisjenő. — Kis Lajos utazó Budapest. — Budaspitz Mór kereskedő Budapest. — Popovics János lelkesz Lugos. — Montag Ignácz utazó Bécs. — Roth Lajos utazó Budapest. — Kemény Lajos kereskedő Szalonta. — Durza János utazó Bécs.

Központi szálloda. Lonovics József főispán Makó. — Meskó Sándor alispán Makó. — Kristóffy József képviselő Budapest. — Wessely József kereskedő Budapest. — Ehrenthel Miksa utazó Budapest. — Piszko Dani utazó Budapest. — Altstädter Antal utazó Budapest. — Zappe Vilmos utazó Bécs. — Bames Károly utazó Frankfurt a/m. Wallentini Frigyes biz. ügy. N.-Szeben.

Városi színház.

Bérlet 167. sz.

Páratlan.

Szombaton, 1900. évi április hó 7-én:

A bőregér.

Víg operette 3 felvonásban. Írták: Haffner és Genée Richard. Ferditotta: Vezéry Odón. Zenéjét szerző: Strauss.

SZEMÉLYEK:

Eisenstein	Pintér Imre.	Alfréd	Déri Jenő.
Rosalinda	Ruzsinszki I.	Blind, ügyvéd	Czakó V.
Frank	Andorffy P.	Adél	Redei Szidi.
Orlovsky	Harmath J.	Frosch	Hegyessi Gy.

Kezdete 7 órakor.

REGENY-CSARNOK.

Egy titkos rendőr kalandjai.

— Angol bűnügyi regény. —

Angol eredetiből fordította:

Szebenyel Sz.

[14]

(Folytatás.)

A veszekedések napirenden voltak, melyek közül kettő a rendőrségnél végződött, míg végre a mostoha apám az egész vidék réme lett, olyannyira hogy az emberek menekültek, midőn jönni látták, mert igen erős, magas ember és egyáltalában megfélemezhetetlen, ha mérges.

A múlt héten a helység kovácsát átadta egy kerítésen, bele a patakba és csupán egy bizonyos pénzösszeggel tudtam elcsitítani, nehogy skandalumot idézzon elő. Barátja nincs neki, kivéve a vándor cigányokat, kiknek gyakran egész hold területeket ad át, hogy oda építhessék sátraikat, hogy ő ott látogatásokat tehesse. Néha elkóborolt velük hetekig is. Szentvédeyesen szereti az indiai állatokat is és jelenleg is van vagy kettő, melyektől a falubeliek ép úgy rettegnék, mint a gazdájuktól.

Elképzelheti tehát, hogy Julia nővéremnek nem volt valami kellemes élete ott velem együtt. Szolga nem maradt meg nálunk és hosszú időn át magunk végeztük mind a házi teendőket. Midőn meghalt, nem volt több harminczévesnél és mégis őszült haja volt már.

— Tehát meghalt a nővére?

— Már két éve, hogy meghalt és épen arról akarok önnel beszélni. Elképzelheti, hogy ha az ember olyan életet él, mint a milyet itt elmondtam, nem nagy kedve van magához való társaságba járni. Volt azonban egy nagynénénk és anyámnak egy lánytestvére. Honaria Westphal Harriov mellett lakik és mi gyakran megengedtük magunknak, hogy rövid látogatásokat tehesünk nála. Julia nővérem két év előtt épen karácsonykor látogatott el oda, és találkoztott egy tengerész hadnagygyal, ki el is jegyezte őt. A mostoha apám Julia visszatértekor értesült a dolog felől, de nem tett semmi ellenvetést a kívánsághoz; de az esküvő előtti napon iszonyu dolog történt, mely megfosztott engem testvéremtől és egyedüli társamtól.

Sherlock Holmes, ki félig hátradölvé hallgatta az elbeszélést, most előre hajolt és lecsukott szemeit félig felnyitotta.

— Kérem csak pontosan részletezni, — mondá.

— Könnyű dolog lesz az, mert a borzasztó esetnek minden részlete élénken él emlékezetemben. A családi kastély, amint mondám, nagyon öreg és csak az egyik szárnya lakott. A hálósobák ebben a szárnyban a földszinten vannak, míg a nappali szobák és az ebédlő az épület közepén. A hálósobák és közül a legelső dr. Roylefté, a második a nővéremé és a harmadik az enyém volt. Nincs közöttük ajtó, de mindhárom egy folyosóra nyílik. Világosan beszéltek.

— Teljesen.

Mindhárom szoba ablaka egy kis udvarra nyílik. Azon a fatális estén dr. Royleft korán szobájába tért, bár tudtuk, hogy nem tért nyugalomra, mert nővéremet igen bántotta valami indiai szivar füstje, melyet szeretett szívni. Othagyta tehát szobáját és bejött hozzám, hol sokáig elbeszélgettünk a közeledő menyegzőről. Tizenegy órakor felkelt, hogy távozzik, de az ajtónál hirtelen megállt és visszatekintett.

— Mond csak Helén, mondá, nem hallottál te senkit sem füttyülni az éjszaka csendjében?

— Soha, mondám.

— Nem gondolnám, hogy te volnál, ki álmodban füttyülsz.

— Bizonyára nem. De miért kérdezed?

— Mert az utóbbi pár nap alatt minden éjjel úgy hajnali 3 órakor, tiszta, halk füttyülést hallottam. Éber alvó vagyok, tehát hamar felébredtem rá. Nem tudom honnan jő, talán a másik szobából, vagy talán a kertből. Azt gondoltam, hogy megkérdezlek téged, hát ha te is hallottad.

— Nem én. Bizonyára azok a nyomorult cigányok lesznek a földön.

— Valószínűleg. De mégis, ha a kertben volna, bizonyára te is hallanád.

— En mélyebben alszom, mint te.

— Nos, nem nagy dolog az egész, mondá mosolyogva és a másik perczben már hallottam, amint bezárta a szobája ajtaját.

— Ugy, mondá Holmes. Szokás volt önkénél minden este bezárkózni?

— Mindig. Igen.

— És miért?

— Azt hiszem említettem, hogy a doktor két indiai állatot tartott és attól féltünk. Noha az ajtók zárva voltak, mindig rettegtünk.

— Ugy? kérem folytassa, ahol elhagyta.

Az éjjel nem tudtam aludni. Iszonyu elősejtelmek gyötörték. Nővérem és én, amint fog is emlékezni, ikertestvérek voltunk és tudni fogja, mily szorosak a kötelékek, melyek két lelket összefűznek, kik oly szoros összefüggésben vannak egymással. Egy vad éjszaka volt. A szél vadul süvöltött és az esőcseppek szakadatlanul csapkodták az ablakokat. Hirtelen a zúgó vihar hangjai közé egy megrémült nő sikolya vegyült. Tudtam, hogy a nővérem hangja volt. Felugorva ágyamról, magamra kaptam egy kendőt és kirohantam a folyosóra. Amint felnyitottam az ajtót, halk, hosszas füttyülést véltem hallani, mint amelyet a nővérem körül irt nekem.

Itt megakadt az elbeszélésben. Keservesen kezdett zokogni. Holmes kiment a szobából, mert a levélhordó levelet hozott neki. A hölgy ledől a szofára. Holmes pár percz múlva visszatért.

— Menj ki a szobámba, mondá hozzám fordulva, az asztalon egy levél fekszik, olvasd el!

— Kimentem a szobából, magukra hagyva őket. Az asztalon egy levél hevert, olvastam:

Kedves Crix!

— Látod elég sűrűn irok neked, ami különben nem is vall másra, mint a te legjobb barátodra. Kedden beszéltem Etelkával meg azzal az igen szép lánnyal, kiről oly sokat beszéltem. Részemről nem találtam oly szépnek. Mit csinál W. D.? Hogy tetszik ez a heczcz? Majd máskor is ily cselhez fordulok: sokkal kényelmesebb. De már jönnek, dolgoznom kell, tehát mindenkit üdvözölve és leveledet várva, csókol barátod

Crax.

U. i. Tegnap levelező lapomban oly dolgot említettem, mely mindkettőnket érdekel. Bár a sikerhez nem sok reményt fűzök, mégis érdeklődéssel tekintek elébe.

Letettem a levelet és megindultam vissza a szobába. Nem igen értettem a levél tartalmát, de főleg azt nem értettem, mi az a „Crix Crax“ Az első a megszólítás, a másik az aláírás. Eredeti mindenestre.

A hölgy már jól érezte magát egészen és belépésemkor folytatta elbeszélését.

— Lefutottam a folyosón a nővérem szobájához, mely nyitva állott és ide-oda himbálózott a sarkain. Feltárva rémülten állottam meg a küszöbön. Nővérem hálóköntösben állott előttem, halotthalvány arcuzal, kezeit segítségért tárva felém, szemei üvegesek, teste ide-oda tántorgott, mintha részeg volna. Odarohantam hozzá, átakartam ölelni, de e perczben térdei megcsuklottak és a földre rogyott. Zihált, mint egy ember, ki iszonyu fájdalmakat áll ki és a lábai minden irányban vonaglottak. Eleinte azt hittem, nem ismert rám, de később megtudtam, hogy igen, mert elkialtotta magát, vérfagyasztó hangon: Jaj Istenem, Helén az a banda volt, az a banda. — Ugy vettem észre, hogy még mondani valója is van, de nem tudott többet beszélni, csupán az ujjával lökdösött a levegőbe a doktor szobája irányában. Egy új felindulás azonban teljesen elvette erejét. Kirohantam, hogy mostoha apámat hívjam elő, de a folyosón már találkoztam vele, lélekszakadva rohant előre az éjjeli ruhájában.

Mire a nővéremhez ért, ez már eszméletlen volt teljesen és noha pálinkát öntött a torkába és elküldött a szomszéd faluba orvosi segélyért, mindhiába volt, mert lassan-lassan meghalt, anélkül, hogy visszanyerte volna eszméletét. Ilyen volt a borzalmas vége szeretett nővéremnek.

— Pardon, egy pillanatra, mondá Holmes, Bizonyos abban a füttyülésben? Megmerne rá esküdni?

— Ezt kérdezte tőlem a vizsgálóbíró is. Azt hiszem, jól hallottam, sőt még olyan csen-

gést is hallottam, mintha ércz darab volna a földre. De a nagy zajban, mely vatar idézett elő, lehetséges, hogy csak dolog, hogy hallucináltam.

— A nővére fel volt öltözve?

— Nem, az éjje'i köntösében volt, kezében elégett gyufa volt, a jobban a fáskatulya.

— Annak a jele ez, hogy midőn hallott, felkelt és gyufát gyújtott, hogy nézzen. Ezt mind szükséges tudni. Milyen ményre jutott a vizsgálóbíró?

— Hosszu ideig járt-kelt az ügyben tudott és hallott sokat Dr. Royleft vizsgálóbíró, de a halál okát semmiképp sem kideríteni. Az én vallomásom kimutatta az ajtó belülről volt elreteszelve, az erős vasráccsal vannak ellátva. A fal szorgosan megvizsgálta, és azt tapasztalta, hogy teljesen épek, a padlónál és a tetőn ugyanazt tapasztaltuk. A kémény is okézetű, hogy azon nem lehetséges lehet tehát minden azt bizonyítja, hogy a nővérem teljesen egyedül volt szobájában, mikor zete érte, sőt még az is e feltevést hogy nem találtunk a testén semmiféle jelet.

— Hátha mérge volt?

— Az orvosok megvizsgálták, de ménytelenül.

— Hát akkor mit gondol, mitől halt az a szerencsétlen nő?

— Azt hiszem, csupa félelemből halt. Valami úgy megijesztette, hogy gutaütést pott, de hogy mitől, azt nem is tudok képzelni.

— Voltak akkortájtban cigányok a puz?

— Igen, rendszerint volt ott néhány.

— Ugy? Es mit következett ön e kiáltásból, hogy a banda volt, a banda volt?

— Néha azt hittem, hogy vad beszéd, mely az eszméletét vesztett betegnél jelenik, néha meg azt hiszem, hogy egy népre vonatkozik, vagy éppenséggel a nyokra.

Holmes a fejét rázta, mint egy ember, messze van attól, hogy meglegedve legyen.

— Nagyon mély vizek ezek, mondá.

— Bizony. És ismét zokogásba kezdtem. Hagytuk.

— Micsoda levél az, melyet elolvastam velem? kérdém.

— Az? Magam se tudom. Nem mondhatok szót. De meg tudnád magyarázni, hogy mi az én czimemre?

— Nem én.

— Figyelj. Az aki ezt írta, két levelet egyszerre és a kuvertákat felcserélte. Az iszonyos Crax megkapta a nekem szóló levelet. Ez a következtetés legalacsonyabb grád igaz-e fiam Crax? mondá mosolyogva.

— Természetes.

A hölgy felült ismét előbbi helyzetébe, folytatta elbeszélését Holmes kérdésére.

(Vége következik.)

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1899. évi október hó 1-től. —

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érke:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 5.10
Gyorsvonat reggel 8.18	Szm. sz. tv. reggel 5.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 5.10
Szm. sz. tv. délután 3.56	Személyvonat d. u. 5.10
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 5.10
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 5.10
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.35
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 6.35
Soborsinig délután 2.04	Radnáról délután 6.35
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 6.35
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 6.20
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 6.20
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 6.20
Szeged felé:	Szeged felől:
Személyvonat reggel 7.15	Személyvonat reggel 7.15
Vegyesvonat délután 4.16	Vegyesvonat este 7.15
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borosbeséről szv. reg. 6.25
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 6.25
Borosbeséig szv. du. 5.20	Személyvonat este 6.25

Oleőbb mint bárhol!!

Alkalmi bevásárlási forrás
tavaszi és nyári
férfi-, fiu- és gyermekruháknak
csakis

MOSKOVITZ IZIDOR

férfi-, fiu- és gyermekruha raktárában
Aradon, Andrassy-tér 8. sz.
(a minorita templommal szemben.)

És pedig: férfi-, fiu- és gyermeköltönyök, továbbá szalon és jaquett öltönyök a legfinomabb Adria és atlasz camgarnból, havelokok, menschikoff és hálópongyolák, nagy választék férfi- és gyermek felöltőkben a legújabb divat szerint, **oleőbban mint bárhol kaphatók.**

A nagyérdemű közönség szives pártfogását és jóindulatát kérve, maradok teljes tisztelettel

Moskovitz Izidor,
Arad, Andrassy-tér 8. sz.
(a minorita-templommal szemben.)

Oleőbb mint bárhol!!

Oleőbb mint bárhol!!

1203/1900. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad szab. kir. város törvényhatóságánál egy 1400 korona tiszti fizetéssel és lakbérilletményvel kapcsolatos rendőrségdtiszti állás betöltendő lévén, azokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják s az 1883. évi I. t.-cz. 19. szakaszában előirt minősítéssel bírnak, felhívom, hogy pályázati kérvényüket hozzám a folyó évi április 20-ig benyujtsák. Arad, 1900. évi április hó 4-én.

Salacz,
kir. tan., polgárm.

153—1900. k. b. v. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy az új-aradi kir. járásbírósnak 1899. évi V. 279/4. sz. végzése folytán dr. Krausz Jenő pécsi ügyvéd által képviselt Krausz Simon és fia felperes részére, Lang Károly gazdatiszt fegyverházi alperes ellen 440 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1984 kor. becsült ingóságokra az új-aradi kir. járásbírósnak 1899. évi V. 279/4. sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, fegyverház községben leendő megtartása határidőül **1900. évi április hó 13-ik napján d. e. 10 óra** kijelöltek, a mikor a bíróságnak lefoglalt szobabutorok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adadni.

Felhivatnak mindazok, kik az elérverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulirt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni. Kelt Új-Aradon, 1900. évi márczius hó 30. napján.

Gruits Miklós,
kir. bir. végrehajtó.

1272

4768—1900.

Hirdetmény.

A gyümölcsfa-tenyésztés iránt érdeklődő lelkészek és magánosok részére Budapesten megtartandó 6 napos, a faiskola kezelő néptanítók és gazdasági alkalmazottak részére pedig Kolozsvárt, Keszthelyen és Kis-Szebenben tíz napos gyümölcsfa-tenyésztési tanfolyamnak rendezését a nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi miniszterium elrendelvényén, közhírré tesszük, hogy a vonatkozó pályázati hirdetmények levéltárunkban a hivatalos órák alatt bármikor betekinthetők.

Arad, 1900. évi márczius hó 1-én.

A városi tanács.

174—1900. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a könyvkötő munkák elvállalása iránt folyó évi április hó 17-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1900. évi április hó 2-án tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
aljegyző.

M. kir. államvasutak igazgatósága.

52759—13221. F. IV. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha- és fehérművek, botok, napernyők, esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnali készpénzfizetés mellett el fognak adadni.

Debreczen állomáson f. évi április hó 12-én d. e. 9 órakor.

Szeged állomáson f. évi április 19-én d. e. 9 órakor.

Arad állomáson f. évi április 26-án d. e. 9 órakor.

Budapest, 1900. évi márczius havában.

Az igazgatóság.

173—1900. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a nagylegelőbéli 92. sz. 5 hold földnek Aletyán Lázár jelenlegi bérlő kára és veszélyére 1899. évi október hó 1-től 3 évre való bérbeadása iránt folyó év április hó 9-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási ár: 19 korona 10 fillér évenkénti és holdankénti bér. — Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1900. évi április hó 2-án tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
aljegyző.

176/1900. g. sz.

Hirdetmény.

Azokat, akik a birkás-dűlőbéli teglák kijelölt téglaverő helyeken a folyó évben téglát verni óhajtanak, felhívjuk, hogy a téglaverő helyek kijelölése iránti kérelmeket **Yarjassy Lajos tanácsnok urnál folyó évi április hó 9-ig** írásban, vagy szóbelileg bejelentésük.

Arad szab. kir. város gazdasági széke 1900. évi április hó 2-ik napján tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
aljegyző.

1108/1900. pm.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy kérődzőknek és sertéseknek Magyarországból Horváth-Szlavonországból és Ausztriába való bevitelére tekintetében fennálló érvényes intézkedéseket tartalmazó 405. számú állategészségügyi értesítő hivatalomban az érdekeltek által megtekinthető.

Aradon, 1900. évi márczius hó 24-én.

Salacz,
királyi tanácsos
polgármester.

Husvétii ajándékok kiállítása.

PASCHEK OTTOKÁR utóda

chocoládé és czukorka gyárában

Arad, Deák Ferencz-utca 36. sz. (az udvarban.)

Igen diszes, ritka szép kivitelű husvétii ajándékokra alkalmas számos áruk, u. m. husvétii tojás 1/2 fillértől 6 koronáig, chocoládé nyulak, különböző állatok, kosarak, stb. stb. legjutányosabb árakban kaphatók.

A megtekintés vásárlásra nem kötelez!

Minél számosabb látogatást kérve, maradtam kiváló tisztelettel

PASCHEK OTTOKÁR

utóda.

Vidéki megrendelések pontosan utánvét mellett eszközöltetnek.

Biztos megtakarítás

ki szükségleteit nálunk fedezi.

1 méter divat szövet 25 krtól.
1 méter legújabb szövet 120 cmt.
széles, 50 krtól.
1 mtr jó mosó creton 17 krtól.
Napernyők 1 frt 20 krtól.
Czérna keztyű 15 krtól.
Selyem keztyű 30 krtól.
Női glace prágai keztyű 80 krtól.
Gyermek harisnyák 12 krtól.
Fegyhazi harisnyák 25 krtól.
6 pár férfi harisnya 85 krtól.
Nyakkendők 25 krtól.
Férfi ingek 1 frt 10 krtól.
Nemezkalapok 1 frt 20 krtól.
Szalmakalapok 15 krtól.
Bicikli sapka 35 krtól.
Husvétii fecskendők és parfüm.

Ugyanezen cikkek

a legfinomabbak.

Olcsóbb mint bárhol.

Kilényi C. és Tsa

a „Kék golyó“-hoz.

ARAD, Andrassy-tér 20-ik szám.

6617/1900.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város területén gyakorlandó korlátlan, korlátolt és kismértékben való szesz italoknak mily mennyiségben kiméréséről az aradi m. kir. pénzügyőri biztosság által szerkesztett összeírási jegyzék 6 ivét az állami italmérési jövedékről szóló 1899. évi XXV. t.-cz. 17. szakasza és az erre vonatkozó utasítás 17. szakasza értelmében 1900. évi április hó 2-ik napjától 9-éig bezárólag a városházán a városi fogyasztási adófelügyelőség hivatalos helyiségében közszemlére azzal tesszük ki, hogy azok az érdekeltek részéről nemcsak megtekinthetők, de az azokban kitüntetett forgalmi adatokra nézve az engedélyesek bármelyike részéről, esetleg az ipartársulat, kereskedelmi testület részéről észrevételek tehetők, mely észrevételek a város adófelügyelőségénél írásban nyújtandók be.

Arad, 1900. márczius 24.

A városi tanács.

KÁVÉHAZI JELENET.

Első vendég: Pinczér, az *Aradi Közlönyt* kérem; nem hallja, az *Aradi Közlönyt*!

Pinczér: Hallom kérem, de az *Aradi Közlöny* kezben van. Már nem tudok elég *Aradi Közlönyt* jártni. Tessék addig más lapot olvasni.

Első vendég: Olvasnék bizony, de egy ujságnak sincs olyan tiszta jó betűje, mint az *Aradi Közlönynek*. Nem jó az én szemem már, csak nagyon tiszta nyomást olvashatok.

Második vendég: Jó szeme van magának bátyám, és nem csupán a tiszta nyomásért szereti az *Aradi Közlönyt*, hanem azért, mert nem szeret mameluk ujságot olvasni és ez okból olvassa ezt a szókimondó lapot. Ez az ujság nem hizeleg se fölfelé se lefelé. Pinczér, nekem is hozzon *Aradi Közlönyt*.

Első vendég: Hisz maga odahaza is olvashatja az *Aradi Közlönyt*.

Második vendég: Az ám, ha nem lenne annyi olvasni való abban a lapban és oly sokan nem volnának hozzá. Az anyjuk is olvassa, a lányok is, úgy hogy otthon csak nehezen juthatok hozzá. Amióta az *Aradi Közlöny* tizenkét oldalon jelenik meg, még nehezebben kerül ki az olvasó kezéből. Azt hiszem, hogy a lapot csupa ravaszsból csinálják folyton nagyobbra, hogy annál nehezebben lehessen hozzájutni. Ez által szaporodnak az előfizetők oly hallatlan módon.

Pinczér: (hozza az *Aradi Közlönyt*, mely után mindkét vendég nyul.) Kérem, kérem, hisz önök széttépik a lapot. Ha megengedik, kiveszem a rámából és kétfele osztom, akkor mindketten olvashatják. Nem vagyok-e én bölcs Salamon?

Első vendég (indignálódva): Maga egy konfidens pinczér. (Második vendéghez fordulva) Kérem csak olvassa a *Közlönyt*. Elmegyek az *Aradi Közlöny* kiadóhivatalába és megrendelem ezt a szép, formás, friss ujságot. Kelleme sebb meglepetést úgy sem okozhatok a feleségemnek.

Harmadik vendég: Engedje meg kérem, hogy én rendeljem meg a számára, én úgy is gyűjtök előfizetőket. (Magában.) Pompás, meg van az öt előfizető, hogy fog örülni a feleségem Mikszát Kálmán *Jó palócok* című nagy diszművének, melynek bolti ára 50 korona, s melyet öt új előfizetőért ingyen ad az *Aradi Közlöny*.

169—1900. g. sz.

Árverési hirdetmény

Arad sz. kir. város gazdasági széke a szín- és bérház épület E emeletén fekvő 3. számú 5 utca szoba és megfelelő mellékhelyiségekben álló lakásnak folyó évi bérbeadása iránt folyó évi április 17-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: 520 frt évi bér és havonként 2 frt 21 kr. vízhasználati díj.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási-ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1900. évi április hó 2-án tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
aljegyző.

1054/1900. pm.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy kérésre és sertéseknek Ausztriából Magyarországra való behozatala tekintetében jelenleg érvényes intézkedéseket tartalmazó 404. sz. állategészségügyi értesítő hivatalomban az érdekeltek által megtekinthető.

Aradon, 1900. évi márczius 19.

Salacz,
királyi tanácsnok
polgármester.

170—1900. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a József főherceg-uti 16. sz. házban, jelenleg Kotsis Lajos által bérelt 4 szoba, és megfelelő mellékhelyiségekben álló lakásnak 1900. évi május hó 1-től való bérbeadása iránt folyó évi április hó 17-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási ár: 752 korona 80 fillér évi bér, vízzel együtt.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1900. április hó 2-án tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
aljegyző.

Cs. és kir. udvari butorgyáros.

Cs. és kir. udvari butorgyáros.

LENGYEL LŐRINCZ

ARAD, Andrassy-tér 9. szám.

Folyton készletben tart nagy választékban, kizárólagosan saját műtermekben készült — kárpitos és asztalos butorokat — a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Minden modern stylusban és anyagban. Mintakönyvekkel és tervezetekkel kívánatra díjtalanul és bérmentve szolgál

LENGYEL LŐRINCZ

cs. és kir. udvari butorgyáros — ARAD, Andrassy-tér 9. — (Volt casino-épület.)